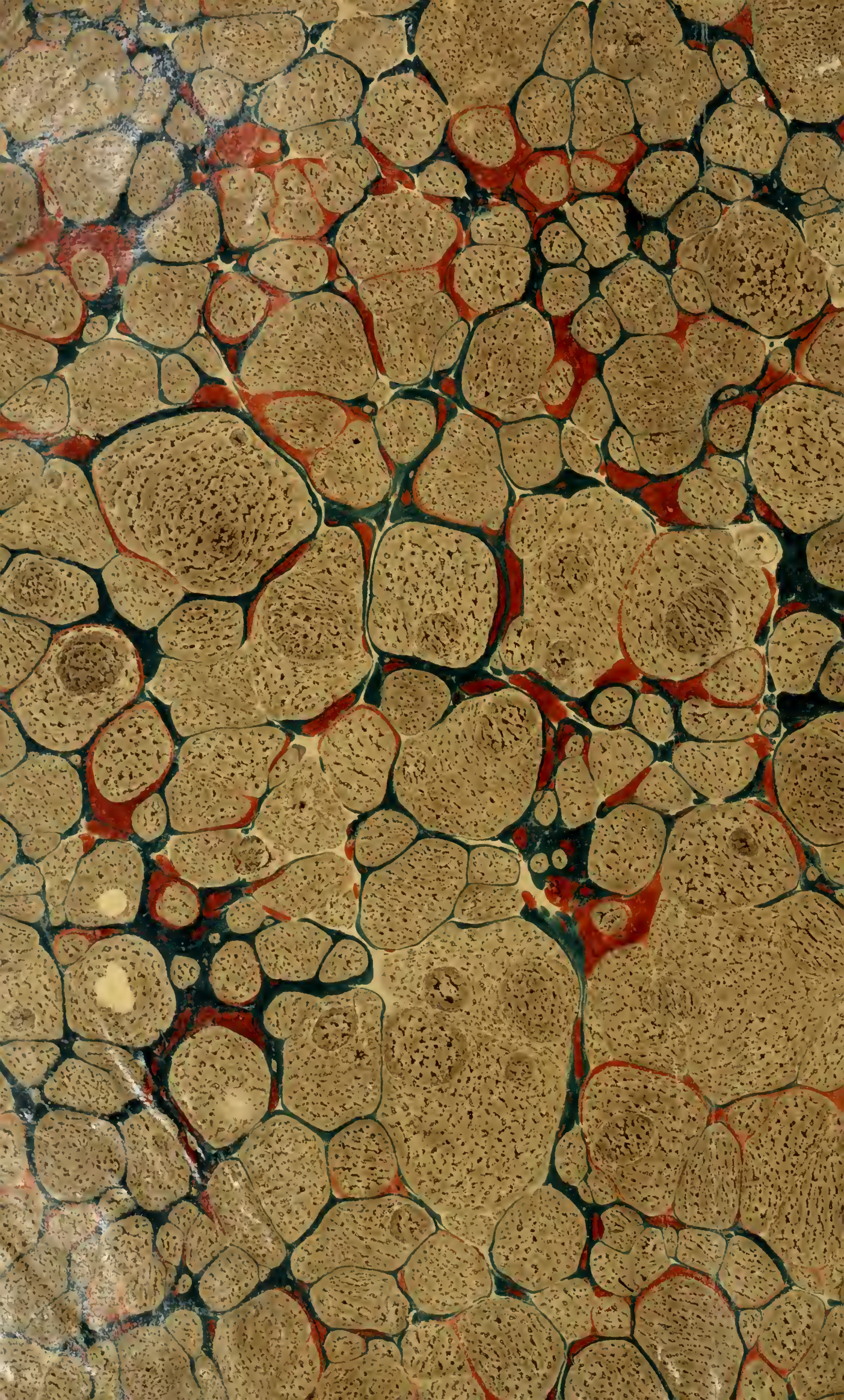
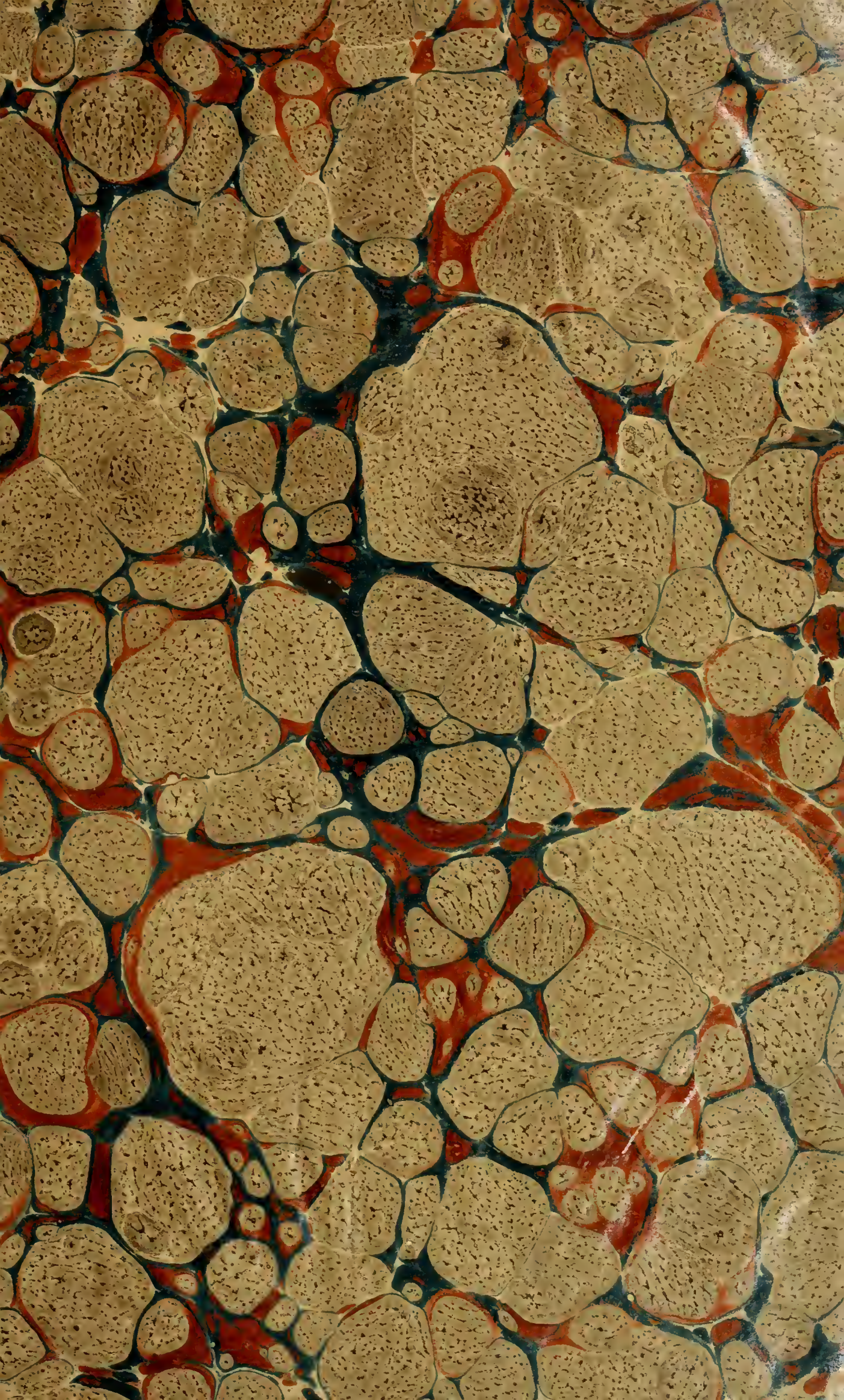
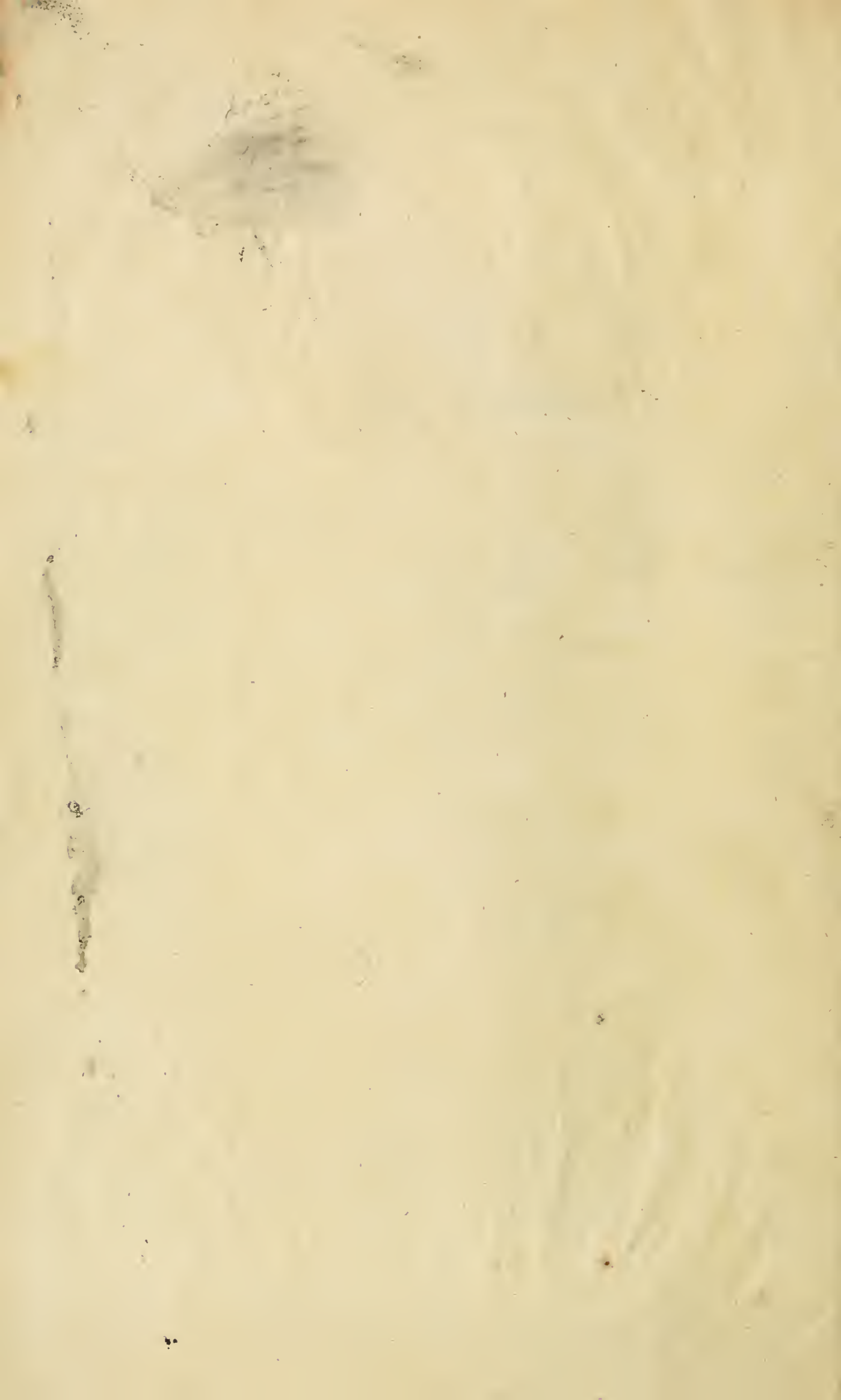

MANUSCRIPTUM
RARISSIMUM
EX ARCHIVO
CAESAREO
TRAGENSE

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
Research Library, The Getty Research Institute

2
Iesus, Maria, Joseph, Sanctus
Antonius,

De Arte divina & sacra, sine Aenig,
mate tradita & del praxin conscripta.

Aperi hunc librum veritate germana sincerum, & amicis
illum oculis perlege, invenies enim in illo repositum gran-
dem thesaurum, eumque praestantissimum, utpote descen-
dentem a Deo, & a Carolo V. multo tempore ingentibus &
plane imperatoriis sumptibus & impensis quaesitum, tan-
dem ex gratia Divina ab uno fratre Roscae Crucis
mirabiliter acquisitum, quem summis impensis, & non
cum parva jactura militum e faucibus Tyranni tibi-
ravit: Et non est auditum ab ullo, ut illum absolverit
tam facile, & tam sincerissime communicaverit, sicut iste
magister, & sic gloriosissimus imperator ex instructi-
one sui sic vidit, & fecit diligentissime, curavitque sua
heredibus Coronae conscribi: Quomodo autem hoc
Divinum secretum naturae in manus meas eleve-
nerit, non est mihi licitum proptalare; sufficiat hoc,
quod fuerit summum secretum & maximus thesaurus
invictissimi Caroli V. & vere quisquis es, qui hunc
thesaurum invenisti, potes cum summa admiratione
obstupendum naturae secretum exclamare? O Natu-
ra supra naturam alius omnino naturis superior!
O Natura supra te ipsam elevata! alius vero natu-
reis longe superans! O Natura, quae omnia procreas
ea tenet ipsa, perseverans similis sibi, unaque ad perfecti-
onem advenis! O Unitas multiplicata, & discrepantia
in unitatem redacta! O Ecclesiam semper Naturam, & nun-

quam miranda, quae tuae rei cuncta conservas! O materiam,
alis materiam omnem in se comprehensens materiam! O Natura,
tura, quae naturam ipsam imitando oblectas! O Caelestis
natura, spirituales substantiam, tanquam splendorem
effundens! O incorporeum corpus, res corporeas ad sta-
tum incorporeum redigens! O Lunae vis matris, per quam
rerum omnis ordo lucet! O generalissima species, & spe-
ciosissimum genus! O Natura veri, supra naturam, na-
turarum omnium victrix! Qualis igitur natura?
Dic aliquis mihi, nimirum natura ex se ipsa natu-
raliter extracta, cuius quidem divinitas est dissimilis
ignis, veracitas tamen & vigor instar ignis ferrebit!
Est quoque Solea seu unica species, nominibus diversif-
simis apta, & nihilo minus unicum nomen plurima-
rum specierum multitudinem continens: est natura
exercitata, & rerum omnium explicatissima facies, ex
variis coloribus florentissima: Iris, quae omnia ex ar-
cano suo recessu producit in lucem. O natura semper
similis sibi, & indolem suam ex nulla alia repraesen-
tans! O Essentiae similitudine gaudens, & essentiae sibi
simillimae Genitrix! O Mare Oceanique immensi profun-
ditas multicolores rerum conditarum margaratas evapo-
rans! O Creaturarum complexio in Elementorum qua-
tuae amplissimo campo, mirabili venustate spectabilis!
O Epigraphe seu superscriptio Trinitatis contentae, & univer-
salis rerum omnium nexus! O Magnesia corpus, seu ro-
bur ad se, quicquid arcantum est, trahens! O Uranicae
seu caelestis plane virtutis aurifluae Liqueor! O Argenti
ardens spiritus, quem mare nobis emittit! O Substantia Arg-
githrauis, sive argenti Tracii togam induta, & aurei sacri-
lotum adportans! O Mentium sapientissimarum exerci-
tatio pulchra! O divinissimorum hominum omnipotens
Sapientiae! O illis, qui non sunt initiati mysteriis, includa-
bile pelagus! O inaniter gloriantium imperitia praeju-
dicata! O Superborum mortalium aethus coarcescens in fu-
num! O piis hominibus inabscondite Splendor! Et virtute

praedictorum contemplationum sane spectaculum! O flos
siave fragrans! Cultorum Philosophiae practicae proprius!
O perfectissima speciei unice Compositio! O singularis
sapientiae opus pulchritudinem animis afferens dignissi-
mam! O omnium offulgescens ex una Substantia lumen!
O Luna^m quae matuam accipit lucem e lumine Solis!
O una eademque Natura, nec altera ablectans & oblec-
tata, continens atque contenta, conservans & conservata,
quid jam nobis cum multitudine materiae cum uni-
ca materialis substantia, unicaque natura omnia vi-
sua deunicat? —

Augustissime Caesar, ego sincerissime manifesto tibi
omnem veritatem sine omittendo aliquid de composi-
tione magni Lapidis, qui Lapis comutat omnia metal-
la imperfecta, & perficit omne, quod in isto metallo per-
ficiendum, & transmutat omnia in aurum 24 Carato-
rum, quando metallum illud, quod mutare vis, liquefactum
est, & dein injectum est, ipso fermento, id convertit in op-
timum aurum, quod in mundo est, adeo ut illud idem au-
rum in se contineat 24 Caratos, & transibit per omnes
probas, quaecumque institui possunt, melius, quam quod ex
terra extrahitur, sicut à me vidisti, ipse met fecisti &
comprobasti. Siquidem autem Mercurius Noster est
fons & origo omnium metallorum, quae & in veritate
est, sic incipiam statim hoc summum Arcanum natu-
rae de praeparatione § ij. —

Capitulum I^{um}

De praeparatione Mercurii nostri.

Accipe Mercurii medicam Libram, vel quantum vis, & con-
teras in pelvi testacea, cum sale purgato, sicut postea inven-
es de illo scriptum, & hoc teras cum aceto forti, & hoc acetum

effundendo, & aliud affundendo tam diu continues, donec exeat
ex Mercurio acetum purum, postea effundas super illum
aquam calidam, ut ex Mercurio totum salem extrahat, &
semper misceas illum manibus, ut ad cumulum currat, & ex,
siccus ex illo aquam mundam Trophio, & postea accipias core,
um funiculo ligando omnibus viribus, & hoc fac ter, postea ca,
pimas illum per telam etiam ter, & postea ponas super
scatellam mundam telam, & permittas eum sic jacere be,
ne tegendo, ut nulla humiditas eum possit audere. —

Accipe deinde Vitrioli unam & medianam Libram, & accipe sa,
lis purgati tres Libras, & Mercurii unam Libram, & hoc to,
tum comisceas simul, & infundas ad pelvim testaceam, &
teras usque ad medium diem, & caveas auram, postea con,
terendo haec bene infundas ad vitrum, & ponas super furnell,
lum ipsi praeparatum, & fac ignem non magnum, & memineris,
ut vitrum stet in munda arenâ, posita in pelvi testacea, &
permittas vitrum apertum, ut humiditas foras exeat, & sic vi,
trum debet esse calidum, sicut ovum assum, & scias, quod hu,
miditas vix transibit per diem & per noctem, & hoc tali modo
experiaris, ponas cultrum supra foramen pitri, & permittas
per moram jacere, quod si sit adhuc humiditas, tunc culter erit
humidus, illo in loco, quod si exiverit tota humiditas, tunc erit
siccus, permittas sic stare per horam aperto vitro, augendo
ignem, & adhuc experiaris, postea ut denique humiditas exeat,
dein claudas vitrum cum bono luto, ut nulla via vapor foras
possit, da quoque ignem bene majorem, per diem & per noctem
postea frigefiat vitrum, frangas illi collum, & videas, utrum
jaceat in vitro pulvis, sicut nix, colligas illum munde, & si
non erit pulvis, saltem contrahas totum in pelvi testacea, &
cribret & caveas auram; nam ibi debes terere, nisi est bene cal,
factam, & statim infundas iterum ad vitrum, & imponas ad
furnellum, sicut prius, & da ignem prius sensim, & relinuas
vitrum apertum, casu quo adhuc humiditas in pulvere rema,
neret, experiendo eundem cultro, sicut prius, & postea claudas vi,
trum, & da ignem bene majorem per diem & noctem, postea

frige fiat vitrum, & aperias, & invenies in illo pulverem purum
album, qui ecce tenet se in cūculo, colliges illum munde, & ser-
va, & residuum iterum conteras, & fac, sicut prius, postea pon-
deres, quod si habueris libram, tunc relinuas, quod si non
venit, tota libra, non cures hoc. —

Postquam habebis hoc modo Mercurium, expurgatum, accipe postea
Salis purgati tres libras, & istum Mercurium purgatum, conteras hoc
totam simul, in munda pelvi testacea, semper esca veas curam, ut Mer-
curius iterum non accipiat humiditatem, & infundas hoc ad vitrum,
& imponas vitrum ad furnellum, in pelvi testacea & arenam, &
fac ignem lentum, ut vitrum calefiat, & exeat humiditas bene,
sicut scriptum est, & postquam fueris hoc die & duabus noctibus,
extinguias & frige fiat, & postea fracto vitro ex ignis, illi pulverem,
qui sit spargibilis, sicut perla, & cave, ne quis pulvis sit, sicut
vitrum durum in cūculo, nam & tuum apus esset destructum, & hoc
provenit ex vehementia ignis, & si adverteres, quod aliquid reman-
derit in sale, infundas iterum ad vitrum, & sicut prius facias,
serva illum munde, ut nulla humiditas eum accedat, nam iste
est venerandus, et usque huc vocatur Sapientum Mercurius.

Notandum primo, Vitriolus sic praeparatur, accipe Vitrioli tres
libras, & hoc conteras minute, & infundas ad pelvi testaceam
& pone supra centos carbones, ut dissolvatur, & semper misceas
eum ligneo scatello, ut non aduratur, & hoc tandiu facias, donec
tota humiditas bene exsiccetur, tunc cessa, & contundas minute,
& cribres, & hoc bene serva in siccis, ut nulla humiditas hoc
accedat. —

Nota secundo, quando Sal sit praeparandus? Accipe Salis
Suffulam, & postea accipiat ollam novam, & infundas ad il-
lam mundam aquam, & eluas sordes ex aqua, & infundas il-
lic Salem totum, & misceas, ut dissolvatur, postea fultres
per telam densam, & quodcunque remanebit, hoc dissolvās
in alia aqua, & facias, sicut prius, & quando habebis totum
Salem dissolutum, & bene filtratum, ponas supra centos car-
bones & tanas, ut ferreat bulliendo, & quando videbis, quod

agua ebullierit, & Sal in fundo subsideat, tunc exime cum spatula ad pelvium mundam tandiu, donec totum Salem eximas ex Tebe, te, postea ponas pelvium ad carbones sextos, misceas, & non permittas aduri, & hoc tandiu misceas, donec sal totus sit spargibilis, & nulla humiditas remaneat, & sic habebis totam a multis tam diffingulter traditam praeparationem & purgationem Mercurii nostri, quam similem in Gebro & aliis sparsim invenies, apertam vero in Tumba & Meramidis nuper aperta & reserta. —

Caput II clum.

De Praeparatione nostri Sulphuris.

Hic incipit fieri nostrum Sulphur, & de hoc etiam non sciunt viri doctissimi multo minus Saphistae, qui operantur in Alchymia; nam est ita secretum, nisi a manu Domini vel manu amici simpliciter dirigatur, & sine illo nullus Philosophorum quidquam juste efficere potest, nam illud solum est, quod res omnes figit in Alchymia & in Terra, & quamquam omni metallo, maxime vero ipsi auro, ut plurimum insit, illud Sulphur, difficile tamen illud eximes ab illis, cum illorum metallorum Mercurio ab intrinseco per minima deunearum sit, accipe igitur eandem materiam, in quam Archaeus universi a centro suo, tanquam agens illud sulphur expulit, Mercurium vero, tibi, cum quo se conjungere possit, non invenit, nam nudum ibi est & facile eximendum. —

Accipe igitur in nomine Altissimi pyrites striatos; ausim tibi dicere apud omnes Philosophos pyrites striati sunt ipsorum marcasita auri, & hic seducuntur multi putantes se debere accipere mineram ipsius auri; & abluas illos munde in aqua, & fiteos, & ponas illos ad ligilla auri fabricorum

ad duo, vel ad tria, & teras quacunque re, & ponas supra car,
bones vehementes & permittas stare per mediam diem, postea
accipias Urinam a puero sano, & infundas ad mortarium ad me,
dium, & infundas illic omnes pyrites, ut ibi molescant, & accipi,
endo pistillum fundas in mortario sic in urina, & quando illos
bene contundes, eluas illos & effundas illam Urinam; postea
accipe lapidem porphyridem & currentem, & teras in illo istos
pyrites sensim, quamvis tritionem tandiu teras cum urina,
donec videris, quod dissolutum sit ut qac, effundas hoc ad tripodem
& teras aliud, & sic teras usque ad finem totam hanc rem, si me,
lius triveris & majus ludrum accipies, propterea non sis tardiosus
in terendo, nam quando accipies 40 Partes, vix tibi ex illis venient
4 partes, quae valebunt, post hanc tritionem affundas Urinae ad
hoc plenum tripodem, & coquas hoc bene cum ligno miscendo,
& hoc aliquamdiu coquendo, effundas deorsum impuritates, &
ibunt sordes valde deorsum cum Urina, non cures hoc, infundas
aliam Urinam, & coquas, & postea iterum effundas, & hoc facis tan
diu coquendo, effundendo, donec videris, quod istius rei nihil deorsu
sum eat cum Urina, & urinam puram effundas, & pyritum ut
purum remaneat, sic censes, et infundas super illos aquam te,
pidam, & eluas illos munde cum aqua, postea effundas aquam
deorsum, et hoc cum tripode super ponas centis carbonibus, & ex
sices valde munde, ut in illis nulla humiditas remaneat, & ser
va, & sic habebis Sulphur nostrum, Physicum Sapientum, quod
est omnium spirituum Sera. ~

Capitulum III

De Preparatione. O. pro nostri operis Compositione.

Accipe Vitriolum exsiccatum, sicut supra scribitur, tres libras,

& tantundem salis nitri, & ad hoc armonijē q̄bram, & hoc totum
cōmisceas simul, & cōtercas hoc bene, & infundas ad vitrum, quod
videtur cucurbita, & ponas supra illud alembicum & subponas
recipientem, ut ad illum fluat, & oblinias bene, ut nulla via va-
por foras possit, & ponas ad furnellum, & fac ignem lentum
& quando videbis, quod aqua fluat, auge ignem, & sic destil-
letur, donec videas, quod plus non velit destillari. Ita postea
ignem bene vehementem, donec videas, quod spiritus eant, ac
sic relinquant stare tamdiu, donec videaris, quod alembicus inal-
bescat, tunc cōspes, & cum aqua vitrum recipientis deponas,
Accipe particulam auri, & projice illuc & claudas, & calesca-
cias supra carbones vitrum, & sic tua aqua demitteta se
impuritatem & erit pura. Postea accipe Salem bene ustum
& purgatum p̄d sumum, & dures illud laminari tenuiter &
consecindas illud minute, postea accipias Vitrellum & infun-
das ad hoc aquam istam, quantum videtur, et imponas ad hoc
aurum, & oblinias vitrum bene, & ponas supra cinerem cali-
dum, ut ita dissolvatur, postea accipias hanc aquam cum auro
ad lebetem parvillum, & infundas ad illum aquam, & supra car-
bones, ut ebulliat, & quando ebulliet, effundas illam aquam
ex vitro, & misceas cum lignello, ut non adhaerent lebeti, &
quando videbis, quod aurum eat ad fundum, deponas deorsum, &
istam aquam effundas paulatim, & affundas aliam super hoc,
& iterum coquas, & hoc fac quinquies. Postea effundas ad tri-
podem, & exsicces aquam supra carbones, ut tantum pulvis
remaneat, istam pulverem colligas munde ad tigillum, &
imponas igni & semper misceas cum ferrea chorda, donec vi-
deas, quod nulla humiditas ex illo exeat, auro, nam quam pri-
mum aliqua humiditas remaneret, nunquam se quod bene no-
ta. se tuus lapis conjungeret, & sic habebis aurum prae-
paratum ad hanc nobilem & venerabilem viam. —

Capitulum IV

In quo declaratur summum Secretum
Microcosmi & quomodo aquila nostra sit
capienda & acquirenda, id est Sal noster
armoniacus & mare nostrum.

Maxima sane & incomprehensibilia sumus ille Deus, &
Naturae artifex nobis munera est largitus, quae agnosceren-
tes die noctuque cum toto corde amare, colere & admirari
debemus: siquidem nobis Divino lumine revelatum est,
ipsi homini inesse virtutes omnes tam animales & vege-
tabiles, quam minerales, & hoc ipsum verum esse hoc mira-
bili experimento comprobavimus, uti methodus te sub-
sequens clare docebit. —

Accipe ergo in nomine Domini Urinam puerum, qui ab
octavo anno non evadant ultra duodecim annos, quam urinam
ex ipsis pueris mane urgentibus ex aëto collige, cuius me-
nam te habere quantitatem oportet, si nam exinde menstruum
tuum ardens ad dissolvenda metallorum corpora tibi faci-
dum est, a multis Alchaeisti nomine indigitatum, ut modo te
docebas, quae vase vitreo putrefacienda est, quam optime
occluso vase ne respiret, cuius vasis duae partes debent es-
se plenae, reliquae vero vacuae, atque hoc facto intra fi-
num Equinum collocari debet ad putrefaciendum, quousque
nigrescat, quod intra dies 40 vel 50 contingere solet, sed ut
ipsa urina breviori temporis spatio nigrescat, hoc se-
creto habuimus, & vero experimento comprobavimus, immis-
cendo & conjungendo cum praedicta urina chizatum aquae
vitae, quae sit prius rectificata, quam optime, atque hoc
modo putrefactionem accelerabis. Facta putrefactione
constitue Urinam in urinale, cui recipiente & alombi,
eo optime clausis, cuius vasis duae partes debent esse ple-
nae, tertia vere vacua atque in balneo lento igne distilla-
bis ex tribus partibus unam, vel quasque procreet in capel,

lo venas, quibus, venis evanescentibus recipientem amove
& ocllulum optime cum aqua distillata conseroabis, quae est
ejus Mercurius, in loco frigido quantum poteris, deinde distilla
tionem tantundem continuabis augendo ignem, & distillabi
tur ejus phlegma, quod vehementiorem ignem exigit, ut quod
exire alembicum possit, atque hoc modo continuabis distilla
tionem quousque appareat de similitudinem mellis vel picis
fusae, tum sine vas frigerere, & phlegma, quod distillabit,
servabis; postea accipe primam Mercurium, sive spiritum
quem in principio distillasti, quem rectificabis hoc modo
ponas igitur illum in Bocciam magnam, cujus altitudo sit
unius brachii, & medii, postea in collum Bocciae imitte si
cinum bambicis tantum, quantum sufficit ad os includendum
ipsius Bocciae, quod vicinum sit prius madefactum oleo, &
expressum, & filo cannabaceo ligatum, ut ex collo ipsius Boc
ciae ipsum quandoque non valeat decidere, sed poteris extra
here: appone Bocciae demum alembicum cum recipiente op
tine clausis cum flore farinae, haec est impasto ipsius fari
nae, ad collum Bocciae similiter alligato, ne vasa respirent:
quo desiccato bitumine constitue Bocciam ad ignem balnei
leniter ferventis, & materia sublimabitur ad pretiosissimum
Salem, hoc tantum adverte fili, ut foras alembici sit
amplum & spatens, ne sal ex cucurbita emergens ac subli
mans obstruat os rostri ipsius alembici, dum in recipientem
te emanabit, quod si fieret, rumpentur vasa, ut antea
quoque nobis accidit, cum hanc experientiam ad practicam
contulimus.

Cum lotum salem videris per hanc distillationem transu
actum, deute crassa, ac vase vitreo serva optime occlu
sum, quod sal erit volatilis, ad corporum dissolutionem, sine
quo sale volatili difficile alias erit, menstruum facere,
quamquam sit possibile ea Saturno. Est etiam alius mo
dus praedictum spiritum sive Mercurium animalium recti
ficandi seu purgandi. Accipe ergo illum spiritum anima
lem, & distilla per balneum, & transacta medietate liquoris

remove recipientem, & quod in vase remaneat, abjicito, quod
autem destillatum est, iterum destilla, ex eo accipiens duas
partes, & quod in vase remaneat, iterum ut supra abjici-
to, tertium vero, quod transcriptum est, distillabis, & ex eo
recipe paulo minus tatum, & hoc modo spiritum, sive
Mercurium animale rectificatum perfecte habebis, quo
pateris exanimare tuam terram, quae tibi superius reman-
sit, & sic habebis nostram nobilissimam aquilam, cum quo
tot miranda possunt fieri in omnibus laboribus veris Chymicis.
Et etiam te hic docebo, quomodo debeas exanimare tuam
terram, quae tibi remansit per aquilam nostram, cum qua eti-
am in particularibus mirabilia fieri possunt, sed ad nostrum
opus non est necesse, sufficit tantum nostra aquila. —

Recipe ergo Sicem illam fusam, seu magis terram fusam,
& ei infunde tantum de praedicto spiritu animali, ut sup-
pernaret 4 digitis, claudere vas cum suo atonoro cum cera
quanta, ne respiret, postea vas urinale convectias, ut spi-
ritus uniatu & incorporetur, & terra spiritui junctam
lius dissolvatur, pone in putrefactionem naturalem per duos
dies, dein amoto a tonoro & cum celeritate apposito alem-
bico & recipiente distillabis, per cinerem, cave a fumo
cum vas aperueris, sunt enim spiritus potentissimi.
Transacto igitur per distillationem toto spiritu ignem au-
gebis, ut anima imprimatur in aquam destillatam, ac de-
inde iterum gradatim ignem augebis, quousque sublimetur
alius sal sive Sulphur, usque non amplius sublimabitur,
Frigido vitro collige sublimationem, quam cum spiritu ani-
mato collocabis nuper distillato, postea materiam duram
& crematam remanentem in vase extrahe, & triturabis &
iterum spiritum infunde, & clauso vase per alembicum
in cineribus distillabis spiritum animatum, cum autem vi-
deris nihil ultra distillari, nec quidquam sublimari, sinito
vas frigescere, & animatum spiritum nuper distillatum cum
altero prius distillato conservabis, sic etiam, si qua pars Salis

per sublimationem ascenderit eam cum praedicto spiritu simul
misco, ut supra, & clauso vase haec omnia conservabis,
tunc iterum super terram de novo spiritum infunde, ad tres
digitos, & annexo athenorio, ut prius putrefacias, & denique
per cineres distilla, usque cum nihil distillabit, deinde ignem
auge, quantum possibile sit, ut terra ipsa calcinetur ac
in hac tertia operatione convertatur in Cinericium co-
lorem: mox frigesacto vase & amato recipiente cum ^{reliquo} spi-
ritu animato conservabis, terram vero pone in vas fictile,
sive acetaceum, quod sufferre ignem possit, quod claude cum
capello subministrans, ei vehementem ignem, de lignis,
atque ita continuabis per duos dies, tunc per id temporis
spatium terram calcinabis, dein frigesacto vase extrahere
terram, quae erit alba propemodum & nitidi coloris, supra
quam infunde tantum de suo phlegmate ad quatuor digitos,
& incinerabis, sinas fervere per quatuor horas, ac postea
decantabis caute liquorem in aliquod vas, & serva, remanen-
tem terram autem desiccabis, atque infunde illi de novo
phlegmate ut supra, fac bullire ut supra, mox decanta-
bis ut supra, & terram ut supra exsiccabis, atque magis
sterium reiterabis, donec tota terra dissoluta sit, vel tota
ejus pars in illud phlegma imprimatur, quod forte accidet
terna vel quaterna dissolutione, si quid insolutum reman-
serit, abjicias, est enim terra exanimata, quae autem cum
phlegmate transacta fuerit, illam filtra, deinde iterum
per pannum transire facias, quo facto dissolutionem in igne
cinerum congelabis, lentissime in viali vitreo, cui sub
positus sit alembicus cum recipiente, quo congelato iterum
dissolve cum aqua nuper distillata, age per filtrum, postea
per pannum ut supra, hoc autem magisterium toties
reiterabis, donec per filtrum & pannum nulla terrestritas
remittatur. Tunc servato Salen nostrum armoniacum,
physicum Sulphur animale nostrum, hercivium animale nostrum
fixum, de quo paululum quid supra laminam colloca,
& si fuerit tanquam caera sine fumo, signum te habere argen-
tum vivum fixum, ac perfecte depuratum, cum quo plurima

plurima haurire poteris, et hic est ille Mercurius, qui optatissimum nobis subsidium praebeuit in omnibus nostris experimentis; et Medici communes, si hunc sciretis, quam facile vobis esset omnia morborum genera quantumque fixa cum Sale hoc nostro armoniaco volatili solvere, & per sudores disjicere. —

¶ Notandum, si autem non haberes bonum laborantem, cui passes fidere, & qui non passet nostram aquilam capere, frustra laborares, & tantum temporis perderes, ideo volo tibi modum brevissimum communicare, qui quidem in nostro opere multum faciet, sed nunquam tantum, quantum nostra aquila & modus est iste.

Accipe Salis preparati tres libras & armoniaci sibras, & hoc totum misceas bene simul conterendo, & infundas ad vitrum, quod vocatur cucurbita, & ponas ad furnellum, & relinquantur apertum, ut humiditas foras exeat, & fac ignem tantum, ut vitrum fiat calidum, & relinque sic stare, experiendo tum euctro sicut prius Mercurium, & quando humiditas exiit, claudas vitrum sicut supra, & da ignem bonum per diem, & noctem, mane, ut frigescat, et frangas vitrum, & invenies armoniacum superius jacere purum, levem sicut spongiam, & hoc vocatur a Philosophis aer, deponas hoc, & residuum conteras, & iterum infundas ad vitrum, & teras, sive facias sicut prius, & hoc tandem, donec nihil in Sale remaneat, & hoc modo debes advertere, quomodo si sit Sal spargibilis, tunc scias, quod nil sit amplius in Sale, quomodo si se tenuerit in cumulo, adhuc est, conteras sicut prius, & uras tandem, donec exeat ex Sale, Salem abjicias, & Salem armoniacum servas, & sic etiam habebis aquilam nostram, sed non tam pulchram, tam patentem, sicut aquila nostra prima, quae est perfectissima Aquila omnium Philosophorum. —

Caput intercalare,

De compositione & conjunctione istius
pretiosissimi lapidis, in Nomine Dei pa-
tris & filii, & Spiritus Sancti, Amen.

Sicut totum Mysterium & naturae artificium situm
est in compositione naturalium subjectorum agentium, & pa-
tientium, & Deus omnia creavit in pondere & mensura, sic
quoque te docebo, arcana illud, de quo nullus unquam Phi-
losophorum aperte scripsit, sed verbis dactylis caulta-
runt, quam ob rem adverteas fili, postquam Te Deus juve-
rit ad praeparandum Mercurium nostrum, Sulphur nostrum,
& aurum nostrum, quod pro fermento tibi serviat, ut accipias.

Mercurii nostri praeparati - - 10. Loth res partes.

Sulphuris nostri praeparati - - 2. Loth vel partes.

Auri nostri praeparati - - 1/2 Loth vel partes.

& hoc totum commisce simul ad pelvim testaceam, vitream
& teras hoc per tres horas, postea infundas ad vitrum,
quod vocatur phiala, & habeat collum longum & tenue,
inferius sicut globus, & impanas ad arenam ad furnellum,
& relinquat vitrum apertum, ut humiditas exeat, po-
stea lutes, & da ignem lentum, ut vitrum sit calidum
sicut ovum asatum, & permittas sic stare per quatuor
Dies & noctes, ut se bene tuus lapis conjungat, et sus-
cipiat corpus & animam ab illis. Haec compositio ad ar-
gentum, fieri scias, quod sit nimis longa

Accipe Mercurii nostri praeparati 2 Loth seu partes.

Argenti nostri praeparati 3 Loth seu partes.

Sulphuris nostri praeparati 2 Loth seu partes.

Et hoc ponas simul sicut aurum, & etiam ibi veniet la-
pis, tantum modo scias, quod argentum in alia aqua debe-
at praeparari, quam aurum, sed eodem modo excogere,

& exsiccare; sicut aurum; tenendo te circa regimina ignium & colorum sicut in compositione auri; postea frangas vitrum et inuenies, quod se tuus lapis con- junxerit in unum corpus & colorem terrae. —

Capitulum

In quo declarantur omnes gradus, tam sincere & clare, ut impossibile sit, ulli errare.

igitur dilecte fili, cures tibi extruere furnellum paruum, & imponas ad illud lebetem, & infundas ad illum aquam, & imponas ad illum foenum bene sectum, & imponas vitrum ad hoc foenum, & scias, quod etiam istius aquae debeat esse usque ad medium vitri, & etiam ut aqua in lebetis stet aequaliter cum illa in vitro, ponas ergo supra vitrum alambicum, & sub alambico vitrum, & lutes valde bene, nam ista mora ibunt valde fortes venti, & postea fac ignem in furnello, ut distilletur paulatim valde, et quando extrahes totam humiditatem ita, quod solus lapis remanebit, & extinguetur ignis, & deponas alambicum, & infundas iterum supra illum illius aquam, & roras auram prius, & imponas iterum alambicum, sicut prius, & distilles ab humiditate ter sicut prius, & iterum supra lapidem affundendo & alambicum bene lutando cum altero vitro, & post quartam distillationem extingue ignem, ut frigescat. Postea accipe pelviam testaceam, & arena, & imponas loco lebetis, ad hanc arenam imponas vitrum, & fac ignem lentum, tantum, ut possit distillari; distilla aquam ad siccitatem, postea cum

aqueas ignem, ut vitrum fiat validius, & non affundas su-
pra lapidem iterum aquam, sed sic calcines, & siccas per
totam diem, et memineris, quod sic habeas primum gra-
dum, in calcinatione & destillatione, ut bene notes,
quali igne calcinabis, ut supra scias: post hanc cal-
cinationem refrigeretur, & infundas iterum supra la-
pidem aquam, & statim dissolvetur nimio frigore, ita
ut si teneris vitrum in manu, hoc bene senties; et im-
ponas iterum ad Lebetem, sicut prius, & lutes semper bene,
& distilles quinque vicibus, quinto distilles in arenam, si-
cut prius, post quintam distillationem calcines, sicut pri-
us eodem igne, ita erit secunda calcinatio; post hanc
calcinationem imponas iterum ad Lebetem sicut pri-
us, dissolvendo tuam materiam in vitro, & super po-
nas alembicum, & distilla sicut prius paulatim.
Hic debes notare, quod tua aqua & pulchritudo tuae
aquae convertetur in nigredinem, palae magnam, quas
tenebras vocant Philosophi, & erit signum, radicalis
solutionis, & cito ulterius erit nigrior, eo citius absol-
ves, & nigredinem illius habeas pro primo signo. Post
quartam distillationem in humiditate distilles in siccitate,
videlicet in arena, post distillationem calcines sicut prius
eodem igne, & sic habebis tertiam calcinationem, iterum
extingue ignem, & eximas vitrum ex arena, & infun-
das iterum aquam supra lapidem ad vitrum, scilicet
pulverem & imponas ad Lebetem sicut prius. Hic tibi do-
scire, quod sic distillare in humiditate debeas 16. vicibus,
& calcinare totidem, id est semper s^{ta} vice calcinare
nihil ignem augendo, quando istum gradum sic absolves,
in ista distillatione & calcinatione, postea sic procede,
ad alteram gradationem.

Hic incipit 2da gradatio ad destillationem & calcinatio-
nem, & ignis augetur in calcinatione, postea quando
dissolues post calcinationem, pulverem, ponas ad Le-

betem & foenum, & distilles sic ex humiditate sex vicibus,
dissolvendo & supra pulverem infundendo, & hoc quod ex
illo distillabis, vocatur illius Sudor, in hoc sudore lava-
tur ille ad suam impuritatem, sicuti infans in materno utero,
post sextam distillationem eximas, & imponas ad
arenam, & edistilla omnem sudorem, & postea calcina
augendo ignem, cum duobus carbonibus bonis fabrilibus,
& sic calcines tota die ac nocte, post hanc calcinationem
extinguas, & frigesacias, prout post quamlibet calcinationem
debes refrigerare, nam quamprimum ad calidum vitrum
infunderes frigidum sudorem, sic vitrum rumpetur,
etiam te moneo, quando aperies vitrum, cave ipsius su-
dorem, nam habet odorem dulcem ad olfactum, sed homi-
nem statim illo interficit; iste est ille Basilicus, de quo
multi loquuntur Philosophi, & simplices Alchymistae
putant quasi iste sit verus Basilicus, errant pauper-
culi & miseruli, iste nam iste ^{est} Drapco vel Basilicus,
de quo illi non intelligunt; & hic massa nostra incipit
fieri nostrum antimonium. Postea accipias vitrum,
infundas iterum supra materiam illius sudorem, et im-
ponas ad quæbetem ad humiditatem, & distilles lento igne
sicut prius, et tunc videbis in vitro, quando stabit in quæ-
bete in valida destillatione triplex miraculum, vide-
bis in fune tuo corpus, in medio aquae pulchritu-
dinem, claritatis superius spinguedinem, valde magnam;
distilles paulatim sicut prius 6 vicibus, septimo in
arenam, & post distillationem calcines per diem & noc-
tem eodem igne, sicut post alterum gradum esse debet:
postea frigesacias, & aperias, & infundas supra lapidem
illius sudorem, donec dissolvatur, postea imponas ite-
rum ad humiditatem quæbetis, & distilles lento igne sicut
prius sexies, & septimo calcines sicut prius, & hoc fa-
cias duodecies distillando & calcinando. Post istum al-
terum gradum incipit tertia gradatio ad destillationem
& calcinationem & ignis autionem. —

Postquam absolvisti duos gradus, eas ad tertium, post hanc
distillationem & calcinationem, et infundes iterum sudorem
supra lapidem ad vitrum, & distilles lento igne sicut
prius, post distillationem calcines augeto ignem quatuor
carbonibus bonis, & scias quod debeas in tertio gradu di-
stillare novies in humiditate, & decima vice calcinare,
post calcinationem extingue & refrigera, & iterum
imponas ad humiditatem lebetis, et memineris, ut
semper bene lutes, ut nulla vires praestantes & pre-
tiosi spiritus foras possint, & fac ignem sub vitro,
& distilles lento igne, sicut prius novem vicibus, di-
stillando, decimam distillationem, postea calcines
tota die ac nocte, & diemnam sic debes tenere tres
gradus, isto more ut scriptum, stat numerus omnium
tres graduum calcinationis sine duabus quadragin-
ta vicibus, et scias, licet posuerim tres gradus, tamen
unus est gradus, hoc feci ideo, ut te non confundas, hic
advertet, quod debeas ad alterum gradum, iste etiam
erit ad tres partes divisus sicut prius, & scias, quod
istis gradibus totum magisterium sit positum, nam
hic debes scire, quando ignem demere & exaltare
debeas. —

Secundus Gradus.

Postquam absolvisti debite primum gradum, postea de-
stilles imponendo vitrum in humiditatem lebetis igne
semper aequali, & hic debes distillare duodecies in humi-
ditate, decimo tertio in arena, postea calcines duabus
diebus & noctibus sex carbonibus ignem augeto, post
calcinationem refrigera, & dissolve sudore iterum
& impone ad humiditatem, & iterum distilla duodecies,
& decimo tertio calcina duabus diebus & noctibus, sex
carbonibus, & hoc sic distillando calcinando & dissolven-

vendo facies hoc octies, & sic absolues secundum gradum.
Hic incipit secunda pars, secundi gradus ad distillationem,
& calcinationem & ignis auentionem sive exaltationem, hic
debes ire ad alteram partem isto more, Accipe post calcina-
tionem vitrum, & aperias, & caueas illius odorem, nam
quo magis iam sit, eo maiorem dulcedinem dat ex se alere,
infundas illuc iterum illius sudorem, & adverte, utrum mag-
num frigus det, nam statim in manu sentis, postea po-
nas ad lebetem, & memineris, ut alembicum bene obtini-
as, & distilla lento igne, & scias, quod sic in humiditate
distillare debeas octo vicibus, & octavo in arenam, post-
hanc distillationem calcines duobus diebus & noctibus
eodem igne sicut prius, sex carbonibus, postea iterum
refrigera, & infundas iterum supra illum ipsius aquam,
& imponas ad lebetem, & distilla sicut prius, in humidi-
tate octo vicibus, octavo in arenam, & calcines duobus die-
bus & noctibus, & hoc facto extinguas, & dissolvas tuam
materiam in vitro cum sua aqua, & distilla, & postea
calcina, & scias, quod debeas facere septies, & sic ab-
solues secundam gradus partem. —

Hic incipit tertia pars. Adverte hic, postquam absol-
visti distillationes, calcinationes secundae partis, sic
tertiam operaberis. Accipe vitrum, dissolve tuam ma-
teriam, & pone supra illud alembicum, & lutes, & im-
ponas ad lebetem, & distilla lento igne sicut prius, et
sic in humiditate debes distillare sexies, sexto in are-
nam, & calcines duobus diebus & noctibus, septem carbonibus
auento igne, post calcinationem iterum aperias vitrum,
& infundas illuc aquam, quam edistillasti, ut lapis
dissolvatur, & imponas alembicum, sicut prius, & po-
nas ad lebetem, & fac ignem, & distilla sexies, sexto
in arenam, calcines septem carbonibus, sicut prius, & hoc
debes distillare quinquies, & consequenter sexta vice
calcinare, & sic habes tertiam partem secundi gradus. —

Tertius Gradus.

Et isto non habet ullas partes, seu divisiones, & isto gradu debes absolvere, donec nigredo tuae aquae trans-
eat, sic diligens, constans in opere, nam ideo tam multi-
tas ponimus distillationes & dissolutiones lapidis, ut
eo magis ad primum esse omnis substantiae reducetur,
atque unum spirituale corpus & corporeus spi-
ritus cum tempore enascatur, qui patens sit in me-
tallorum Mercurio se diffundere, prout anima in
magno corpore. Accipe igitur Vitrum, & dissolve
tuum lapidem, & imponas ad Lebetem & foenum, &
distilles lento igne quater, quarta vice in arena,
post distillationem calcina duobus diebus & nocti-
bus septem carbonibus, ut vitrum sit bene calcidum,
nam jam debet unum cum altero figi, nam pugnat
corpus contra animam, & etiam nunquam corpus
suscipiet animam, nisi prius corpus expugnatum fuerit
a sua nigredine, postea sic calcina & distilla tenendo te
pernes ultimum gradum, videlicet distilla tribus vicibus
in humiditate, & quarta vice calcina duobus diebus & noc-
tibus septem carbonibus bonis, tantum vide in calcina-
tione, ut anima non separetur a corpore, & etiam scias,
signum, quod quando debet nigredinem perdere, quod da-
bit tam magnum odorem, qui tibi melius placebit, quam
odor Balsami, & quando iste odor veniet, non timeas fili-
um, nam jam amisit omnem malitiam, & suscepit om-
nem bonitatem, hoc propterea videns distilla sapienter
& calcina sapienter, nam isti est facile cavere, qui in-
struatus fuerit, & etiam reflectas te super tuum in-
tellectum, pates in calcinatione ignem bene augere, &
fortificare, ut corpus, quod ignem non timet, doceat spi-
ritum & animam pugnare contra ignem, & omnia tua
possint simul pati omnem probam. Etiam tibi de scire
mi fili, quod post bonum tempus dilationem passis semel

Distillare & statim calcinare duobus diebus & noctibus, bene igne, nam jam non nocēbit, tantum in distillatione caveas ignem, nam in hoc plurimum nocēbit, propterea recorderis, suadeo tibi, & etiam te moneo, cave infans, ut vitrum bene semper oblinias, & hoc modo: Accipe medullam albi panis molli, & comprimas illam bene inter manus, donec sit, sicut fermentum, isto vitrum bene oblinias, & super hoc circumvolvas mundam telam ter circa circum, similiter fac in inferiori vitro, & sic eris securus, & quando vis aperire alembicum, tunc accipe mundam telam madidam, circa circumvolvas circa circum, & sic deponetur sine damno, sed istud fermentum debes semper servare in staphio madido, & sic semper habebis prae paratum, propterea semper distilla, & calēna, sicut hoc scriptum habes, tandiu donec nigredo transeat, quando nigredo transierit, tunc finivisti istos omnes tres gradus, videlicet, calēnationis, distillationis, & dissolutionis. —

Alius Gradus venerabilis.

Postquam te Deus juverit & liberari ab ista taediosa nigredine, lauda Deum ex hoc. nam jam debes scire, si venire tempus consumationis tui venerabilis operis, & nimirum in nonaginta diebus vel in centum, & hic non potest errare ullus, nam hoc loquimur, quod vidimus, & testamur, quod per fecimus. Quando jam videbis omnem istam nigredinem, quod versa sit in albedinem claram & puram sine macula, distilla sapienter lento igne, nam non scis, quando te obruet adventus omnium colorum in isto mundo possibile, nam ista mora pugnabit anima cum spiritu contra corpus, postquam distillaveris tribus vicibus, calcines duobus diebus & noctibus sicut prius, post hanc calcinationem iterum distilla, & ista mora prohibent tibi omnes colores totius mundi, et tu illos nihil cures, tantum atten-

De, ut alembicus bene sit oblitus, & inferius vitrum, ad asser,
vandas hos tam pretiosissimos Spiritus, & etiam ista mora non
praecipites cum igne in distillatione, sed in calcinatione non
noceatur, nam hoc quod in aqua lavatur, debet in igne sic
cari, ut eo melius Lapis inbibat suum sudorem, etiam
scias, quod post istam nigredinem tua aqua in pondere
crescat, & odor illius post distillationes aliquid vicibus, &
praesertim post colores transibit; refrigerata bene vitrum
cum aqua, & deponatur alembicus, & oblitus vitrum be-
ne cum cera, & ponas illud in frigidam aquam, & permit-
tas illud stare per noctem; hic civis bono amico miracu-
lum ostendere potes, postea mane eximas vitrum ex aqua,
& videbis tuam aquam, quae se valde pretiose ornavit cum
pretiosis lapidibus, et in claram lucem, ita ut nemo sit tam
sapiens, ut possit scire, quid hoc sit, et ecce excrevit valde
pretiose in puras flores, & illius flores sicut lucidum au-
rum splendescunt, odor illius olebit sicut Balsamus, in fun-
do inferius praebet tam pretiosa scopa, quod nullus possit
scire, an sit aurum, an sint pretiosi Lapidis; o ista est
pretiosissima res, hujus mundi, quam neque possident reges,
neque principes, & tu tam felix es, possidere et videre haec
mirabilia, quae mundus salvere non potest univ ersis, venit
ex valde & vili & impura re, & ex hoc vili opere penemus
ad hortum valde ornatum: fructus illius assimulantur odo-
ri Balsami, flores illius sunt auro illinuti; ligna florem
habent radices, ex pretiosissimis gemis, circa arborem tam cla-
re gramen efflorescit, quod splendet sicut ab auro. —
Etiam isti flores habent istas vires, quod, ad quod corpus iste
flos projiciatur, sive ad cuprum, sive ad ferrum, tatum fer-
vivificabitur, & erit lucidum sicut aurum, & etiam in dolo,
quando abssolues usque ad finem, & accipias istius pulveris
parum, & dabis illum in potu homini, qui iam jam moritur,
scias, quod etiam ipsemet veniet ad se, & sanus erit, & hoc tatum
propter illius tam magnas vires, & ista est a me saepius cum ac me

ratione probatissima res; sicut ipse vidisti, Caesare! et mi-
ratus es!

Post hoc miraculum praepares tibi duo vitra^{sic}, sicut a me
vidisti, ut vasit unum vitrum ad alterum infundas ad
unum tuam aquam, & altero togas, & lictes bene, & im-
ponas ad arenam, ad pelvim terream, & ad furnellam,
& fac ignem talem, quasi deberes destillare ea febet,
vel parum majorem, & relinquas sic aliquot diebus ite-
riter per hebdomadem, ut unum sursum eat, & alterum
deorsum, postea refrigera, & infundas iterum ad vitru-
bitam et imponas ad arenam & transdistilles, & distil-
lationem calcines bono igne majori, quam unquam
calcinaveris, & hoc per duos dies & noctes, postea cessa,
& iterum distilla, et hoc tribus vicibus, & quando vide-
bis, quod tua aqua velit mutari, tunc scias, quod iam
duo signa transiveris, videlicet nigredinem & Al-
becinam. —

Dilecte fili adverte, quod hic debeas ire ad tertium signu-
m, scilicet ad subocinam, sis diligens in hoc, quando
videbis, quod suboco adveniat ad tuam aquam, distilla
sapienter, nam jam pergis ad finem, et hic tibi jam
non est opus calcinare, nam jam omnes tuae res factae
sunt perfecte, propterea non praecipites cum igne, & di-
ligenter adverte omnia signa colorum, & specialissime
tibi mando, ut nullam respiraculum amittas, quando
lutus alembicum, & sic videbis, quod tibi tua aqua tota
conversa sit in subocinam elaram, distilla semper al-
terius, quod si potes, illa vitra habere, sicut tibi superius
describuntur, ut unum in alterum intret, tunc infun-
de illuc aquam, & imponas ad arenam, & sic se ipsa
in se aperietur, tantum semper lento igne, post haec vide-
bis, quod tua aqua iterum mutabitur in nigredinem,
sed non cures, nam illa etiam non diu durabit, tamen eat
nihilominus in eodem colore, & sis diligens, exinde enim

accipies speratum fructum pro hoc venerabili opere, post
hanc nigredinem veniet tibi iterum Albedo, cōtēta lucidior,
quam prius, & tuus lapis inferius subsidet, sicut puris-
simus Perillus. —

Si fecisti tincturam ad argentum, tunc relinqueas sic
stare tribus diebus, & postea extingueas, & permittas be-
ne refrigerari, & infundas ad cucurbitam, & super impon-
nas alembicum, & distilla ex arena, & quando omnis hu-
miditas exibat, tunc bene auge ignem, ut vitrum eale-
fiat, & postea da ignem, donec totus pulvis tibi natet
in vitro, & fluat sicut Butyrus, permittit frige fieri, et
invenies pulverem absolutum & tincturam justam ad
omnia corpora mortua, serves munde. —
Hic adverte, si autem tincturam fecisti ad aurum, tunc
albedo est tertium signum, vel in ista Albedine semper
distilles, tandiu donec iterum veniat Rubedo, sicut
Rubinus, distilla semper ulterius & majorem fructum
accipies, & modo sic facias, sicut de Argentea scriptum
est, & sic in Vamine Patris, & filii & spiritus sancti
finioisti justam viam, & fructuosam, unico memineris,
ut sis constans, Deo servias, & in castitate maneat,
& habebis tincturam a tot millibus desideratam, a
paucissimis vero inventam & projectam ad omnia
bona, Deo Laus, honor & gloria. —

Quomodo benedictus lapis
nostre materiam primam sit con-
vertendus & multiplicandus, tam in quantita-
te, quam in qualitate. —

Primo procures tibi lapidem, latum & durum & glabrum,
& sic illum proceas, accipias aquam fortem, & infundas
supra illum, si in illo aqua ferrebit, tunc scias, quod a-
pis non valebit, quod si aqua steterit quete, valebit.
Accipias ergo coeram, & circumponas illi lapidem, &

et permittas nasum ^{deorsum} ut possit deorsum ire aqua,
& ponas lapidem supra terram humidam, & supra lapidem
munde. Praeparat, ut nihil possit supra illum impure deidere
eum lapidem ^{supponas ad hoc armaniadi purgati balath,} & ^{# & superponas vitel,}
conteras hoc eum corrente valde bene simul, & postea disperges ^{lum, postea accipias}
eum in lapide tenuiter & permittas jacere in ^{primario compositio,}
nini, & scias, quod ab illa die incipiat dissolvi, & dum vide- ^{nem, & ponas supra}
bis, quod velit dissolvi, conteras bene eum corrente, & exinde ^{lapidem}
permittes, ut eat ad vitrum, quod vocatur iudicabit, nam
ex isto vitro illam non debes movere, ideoque providere tibi
ut eam nunquam accipias, & sic semper mane, quod defluet,
hoc serva & filtra per mundam telam & conteras deinde
eum corrente, & etiam scias, quod ad finem valde paulatim
ibit, non tures hoc, sed addepta eadem aqua infundas
supra pavens, & conteras, & disperges & sic tibi descendet
tota, tantum quod impuritas erit, hoc in lapidem remanebit,
hoc abijicias & sic habebis aquam puram & claram, cui
in mundo par non est. Rempe ex Mercurio, Sulphure,
Auro & Argento, ista est ista aqua, quae mortua corpora
resuscitat, videlicet Cuprum, ferrum, & alia metalla, sane
debet illam honorare, nam per illam homo honorabitur &
exaltabitur ad magnas divitias. Etiam videas, quae vitrum
bene elaudas cum cera, nam tota exiret, ita ut non resci-
res, nam illa aura trahitur. ^{Iti} debes advertere, quod
jam te debeas praeparare ad istam viam, & hoc tali modo,
& scias, quod si quis homo illam faciet, & non honeste con-
servabitur, scias, quod eorum illius oculis amnia dispiciant,
& hoc prabet, da illi alicui impurae feminae ad manus,
videbis, quod illi in manu dispiciet, nam ista pretiosissima
aqua non patet pati impuritatem, nam ideo videtur con-
fitearis, & quodcunque peccares cum foemina, tunc illa die
relinquas opus, si vis tuum sanum, & singulariter cave
homines impuros.

De Augmentatione huius Lepididis.

Ut stet in justa proba et mensura totius mundi; [℞]
stea, quando volueris multiplicare tincturam accipe,
istius

- Tincturae - - - - 2 Loth seu partes;
- Mercurii purgati - - - 24 Loth seu partes;
- Sulphuris purgati - - - 3 Loth seu partes.

Et haec omnia panas simul, ut se conjungant bene, de quo non est sollicitudinem habere, hoc facto panas ad Lepidem in Cellam humicam, ut dissolvantur sicut priora, & quod defluet, hoc serva donec tota defluat, postea eas via tali modo, ut superius, videlicet calcinando, defillando, calcinando, iterum refundendo, & tenendo temperes mo, eos priores. & sic tuum pulverem multiplicabis, quousque volueris, & etiam scias, quae, quando tincturam addes ad illos pulvres, quod valde cito in Cella solvantur, scias etiam dilecte fili, quod rubrum opus perficietur, & fructum percipies, sed ad album supra modum diu laboratur, & tunc diu in nigredine dat, & longum, ita quod vix homo non desperet, ideoque facias, quae vis, tamen tua non utrumque vidisti, etiam haec respice, quam Deus dabit, per se, quae pulverem non praecipias, & scias, quod unum [℞] faciat, ^{mille Loth.} Auri & Argenti, et iste mille Loth facit tria millia Loth, & sic procede tingendo, donec qui vis primus Loth adferat centum: Albicia; & sic stabit in justa tinctura Rubedine & Albocine; Numerus unius Lothonis in tingendo est quinquae millia marcarum, & quadraginta marcae, & sic stabit in justa mensura & proba omni totius mundi, & quando probat aurifaber, fac ut illos iterum urat, adde ad istam marciam duas marcas Cupri, & sic facies illi taceum & magnum miraculum, non credas.

rem illi, & carneas illos, nam te privarent vitâ, nam et
ego illis hoc miraculum feci, & adia illorum infensa
sustuli, proclamantes me Beneficium, & Diabolicis arti-
bus instructum. —

Et sic finivisti in via humida tuum opus. cui in mundo
comparandum est nihil; & est quidem in hac via etiam
via brevior, sed non ^{tam} fructu; quoquo enim sepius sol-
veris & resolveris (a lapidem tuum), eo magis fit spiritali-
or, et aptior se in magna Mercuriorum quantitate
tingendo dilatare; & quasi ainvare. Crede mihi fili-
mi, nullus Philosophorum opus suum ad majorem ex-
cellentiam produxit, quam in via hac factum est.
Hec igitur sit honor, laus & gloria in perpetua. aë-
culorum. sæcula. —

In Nomine sanctissimæ & indi-
viduæ Trinitatis, Patris, & Filii, &
Spiritus sancti, Dei unius in Sub-
stantia & trini in Personis, Amen.

Omnis sapientia a Domino Deo est, & cum ipso fiat
semper, & est ante ævum, initium autem Sapientiae
timor Domini, stultitia est omnis sapientia, quae si-
ne Deo est, & finis pessimus est omnis scientiae, cujus
principium timor Dei non est, nec alibi nascitur Miner-
va, quae Dea est Sapientiae, nisi in Cerebro Jovis, Deorum
summi, nec ullibi satis concine canunt. Musae, nisi ubi Ihu-
saram in medio canendi principium facit divinus Apollo.
Si ergo, sapias, Deum time, si non times, jam desipis, quia in-
sipiens dixit in corde suo, Non est Deus; jam vero summa tin-
moris Domini est justitia, suum vero cuique reddere est sum-
ma justitia. Reddite, quae sunt Caesaris Caesari, & quae sunt
Dei Deo, manet incarnata sapientia, qui hoc implevit & su-

suum Deo, Numque Caesari reddidit, omnem iustitiae & li-
moris Domini Legem implevit. Non mirare Lector, haec me
tibi tam studiate praefari: Quisquis es, quem fortuna (vel
aut magis christiane loquar) quem Divinae providentiae
Dextera in hunc ipsum thesaurum, quem manu tua tenuit,
deduxit, cave ne fallas, cave, inquam, ne fallas, non me
evadent, eum inevitabili mortaliuro amissum Regem de
aeternitatem citatum jam pridem putredem consumpsit,
sed te ipsum, quem alim citabit, & a nunc haec, quae scribo,
leges, & a nunc observaberis, Divina iustitia severe & iudi-
cabit.

Dicam enucleatius, Ego, qui haec, quaecunque tenes, pos-
sedi, & quae legis, scripsi, e communi omnium mortali-
um massa natus, non omnibus communem fortunam sum
natus, ex tot millibus hominum unicus, ego fui, aut
si non unicus, certe ex paucis unus, cui Deus sapi-
entiam saeculis omnibus desideratam, a multis quae-
sitam, a paucis inventam concessit. Dicere profecto,
possum, illud mortalius sapientissimam Salomonis: sum
quidem & ego mortalis homo, similis omnibus, & natus, ac-
cepi eam unum aere, & in similitere factam decedi terram,
sed illa Divinae providentiae manus, quae pro libitu suo
vasa format, aliud quidem in contumeliam, aliud vero
in honorem, me in meritum aetius praeceteris extulit,
& gratia rarissima honoravit, Dedit enim mihi Domi-
nus scientiam veram horum, quae sunt, et quaecunque sunt
abscondita, & improbia dice, omnium enim Artificum
me docuit. sapientia, optavi, & datus est mihi sensus, in-
vocavi, & venit spiritus sapientiae, & venerunt mihi om-
nia bona pariter cum illa, & innumerabilis honestas
per manus illius, ac iactatus sum in omnibus, quoniam
antecebat me ista sapientia, quam sine fictione di-
cere, & sine invidia communi, & honestatem illius non
abscondo. —
sed ecce, mi. Lector, quid post omnia, vanitas vanitatum,

& omnia vanitas, oritur Sol, & occidit, et ad occasum
suum revertitur. Verum Soles occidere & redire possunt,
nobis, cum semel occidit Sol, brevis, nox est perpetua
una dormienda; igitur ego, qui vitam felicitate
non communi spectabilem vixi, mortem necessitate communi
non evitabilem tandem abii, et quem rara fortuna
in Caelum prope extulit, mors omnibus una denique
in terram projecit. Miseranda profecto humanae calamita-
tis conditio, dum vivimus, Alchymiam representamus;
calciamur, sed in pulvres, de quibus triste illud: "Memento
homo, quia pulvis es, & in pulverem revertetur."
Sublimamur, sed in vanitates, vani sunt enim amnes
homines, in quibus non subest scientia Dei; vana opera
eorum, et risu digna; in tempore visitationis suae per-
ibunt. Solvitur, sed in aqua, omnes morimur, & quasi
aquae delabimur in terram, quae non revertuntur.

Putrefimus, sed in vermes; putredini dixi, Mater meus es,
Mater mea & soror^{mea} vermium. Distillamur, sed in Lacrymas,
deducunt enim oculi nostri Lacrymas, & palpebrae nostrae
defluunt aquis in valle Lacrymarum.
Fragulamur, sed in corpus ille, quo illud: Cinis erit
corpus nostrum, & spiritus diffundetur tanquam mollis
aer, & sicuti nebula dissolvetur. Denique per amnes
Alchymiae operationes duemur, sed quid post omnia? me-
ra somnia, nulla perfectio, quia Deficimus omnes, nul-
la fixatio, quia perimus amnes, post omnia; nihil ex
nobis remanet aliud, quam caput mortuum. O Felices
illi (sed eheu pauci!) quos aequos amavit Iupiter,
& ardens exivit de aetherea virtus! quos scilicet
supremus ille seipublicae universae artifex, & Archi-
alchymicus Deus ad gloriosam corporis vivificationem
perduxit, & in Lapidem pretiosum transformavit, ac
perfecit, ut ex eo aedificentur muri Caelestis Jerusalem.

Ubi quaeris fortasse, Doctore, quisnam ego sum? Dicam,
equidem Quaxclus Sotus, lapidis Hermetis in Theoria
& in praxi actualis Professor, Nomen mihi Pater meus,
caetera fortuna dedit. Ob hanc ipsam, quam supradixi,
occultam sapientiam, olim mihi a Deo datam, hodie in
te translatae Rudolphus secundus Caesar ma-
ximus me officiis supremis, honoribus maximis decora-
vit. Divitias illa ipsa Aurigae Sapientia super au-
rum, & Topalion, & super omnem Lapidem pretiosum,
pretiosior, quidam vixi, copiose ministravit. Hic ille
Ego expertus fortunam, expertus honores, expertus di-
vicias, expertus sum denique illud, quod supra dixi:
Vanitas vanitatum, & omnia vanitas. Abrumpo, haec
enim lamenta alieni temporis, & loci sunt, tu nunc,
quid dicam, adverte. Quisquis es, qui haec manu-
tenes, thesaurum invenisti certe inensum, & tot Sa-
pientibus viris laboriose quaesitum, & tot mundi
Monarchis summe desideratum, illorum oculis nega-
tum, tuis manibus hodie, ita volente Deo, donatum;
illum, inquam famosissimum, & in toto orbe celebra-
tissimum Lapidem Philosophorum, illud naturae in-
scrutabile secretum, illud artis sumum miraculum,
illud Mega & Microcosmi Thaumaturgum Corporum
medicinam efficacissimam, metallorum tincturam pre-
tiosissimam, Occupationem Regum & Caesarum honestis-
simam vitae conservatorem, juventutis restaurato-
rem, & elapsi temporis pretiosi revocantorem, divitiarum
imensarum largitorem, bonorum sublimium
collatorem, Lapidem, inquam, Philosophicum, non fictum,
etiam, non existimatum, non exaggeratum, sed verum,
mea propria experientia comprobatum, Encomiis mil-
le millies celebratum, quem Deus super omnia alia me-
talla maxime occultat, quem ipsa natura producere non
scit, quem ars e materia communissima, pariter ac secretis

simam, Deo auxiliante, efficit. Sed ecce, o Rector! quid
prodest homini, si mundum universum lucretur, animam
vero suae Detrimentum patiatur; Thesaurum inducisti,
qui te beare potest, sed potest et perdere; beare, quia tuus
us est, perdere, quia siam alienus, miraris? ita est, ita tuus
us est, ut etiam alienus, ita alienus, ut tuus etiam; si The-
saurum hunc tibi soli vis habere, nec legitimo Professori
simul favere; mundi pretium quidem lucratus es, sed a-
nimae Detrimentum passus es. Quod si insuper Divino
hoc munere vitam vivendo non humanam abusus fu-
eris, lapidem quidem Hermetis invenisti, sed in Lapidem
aeternitatis infelicissimi offendisti. Adverte igitur, quisquis
es Lapidis Philosophici hodie inventor, Cave, ne sis salutis
tuae Contemplor, sive te Purpura vestit, & dignitas quae
que coronat, sive egestas quasi vir armatus opprimit,
Memineris, quod mors aequo pede pulsat pauperum taber-
nas, Regumque turres, sive armata Pallas, & sagae tecta,
sive tagata tibi curae est, sit curae & illud! quod fata
ultima nec repelluntur morte, nec eluduntur arte, sive
in sacris, sive in profanis negotiis Legem cuiquam pon-
nis, Lex illa Regum ultima a supremo Legislatore
Deo omnibus constituta, versetur in animo: statutum
est omnibus hominibus, semel mori. Memor igitur te
quoque mortalem esse, ita Lapidem hunc Philosophicum
accipias hodie, ut aeternitatis Curam non dimittas, ita
eundem possideas, ut legitimo Professori simul faveas,
denique ita vivas, ut infelicissimam illam mortem se-
cundam non abeas. Vera Philosophia est mortis contem-
ptio. —

Tam vero quaeres itaque, quisnam ille Professor est?
indicabo, & si indicere non indiget, Domus augustissima toti
orbi jam a tot saeculis conspicua, illa, inquam, augustissi-
sima Domus a Rudolpho quondam Hapsburgi Camite
fundata, a Deo super omnia mundi fastigia excelsa,

Deo sub Hostia Eucharistica latenti sequum proprium
quidem esset Guicciardus, eundemque puer comitatus est:
Deus vicissim, ut compensaret honorem, Guicciardum ad sum-
mam orbis fastigium, hoc est, ad romani imperii Thronum
eiecit, quem honorem memor sibi praestiti honoris Deus
penes ejusdem Augustos Posteros in hunc usque diem conser-
vat. Haec igitur Augustissima, piissima que Domus Austri-
aca est legitima Thesauri hujus, quem manutenes, Do-
mina, illum Carolus IV ingentibus & plane imperatoris
impensis comparavit, deinde Carolus V, Saturnae serui-
tator, avidissimus maxima ex parte auxit, suaeque
Coronae haeredibus posteris reliquit. Quo tempore in
manus meas hunc Thesaurum casus devolvit, eodem
tempore fortuna alia non minor mihi obtigit, videlicet,
quae sceptrum romani imperii tenuit Caesar Glorio-
sissimus Guicciardus secundus ter Augustus, ter invictus,
Divo Guicciardus, inquam, in Capitolio Caesar, in Campo
Martio victor, in Atheno Lapidis Philosophici Professor,
de hujus Augustos pedes tanquam legitimi Professoris The-
saurum illum ego quondam adeptus deposui, cujus cle-
mentia & magnificentia non tantum Thesaurum frui mi-
hi concessit, sed etiam honoribus me cumulavit. Si
igitur Guicciardus Caesar adhuc hodie vitali cura ves-
citur, scito Austria cum hunc Thesaurum, de Guicciardum
pertinere: quod si jam in Caelum abiit, scito ac ejusdem
Augustos successores Regnorum pariter, ac Thesaurorum
haeredes, id, quod tenes, spectare, ne metue Clementiam
Austriacis Principibus haereditariam, tuto accede, quod
que illorum est, ad sedes eorundem deponere, ita & The-
sauro tumet ipse frueris, & debiti obsequii munus Aug-
ustissima Domui praestabis, & coram Deo ac hominibus
tutus meam veterem fortunam inter honores aemulaberis.
Quod si vero avarus cupidus esse mavis, & rem tantam

piissimae & ammi Austriae subreptam occultaveris, jam
nunc Ego Coelum & terram testem ac vindicem in voco,
Firas omnes, fortunam inimicam & fata quaeque pessima
Capiti tuo imprecor, pereat tibi, quicumque cum Lapide
tuo (imo non tuo) Labor, pereat Conatus, pereant sumptus,
pereat Sanitas, pereat securitas, pereat conscientiae
 tuae tranquillitas, pereat libertas, pereat vita, et quia
tu ipsemet ab execrabilem avaritiam salutem tuam
perire sinis, pereant tibi omnia. Satis est, ego, quod
meum erat, feci, conscientiae anus deposui, legitimum
Professorem Thesauri indicavi, de honoribus, divitiis &
securitate, si te Austriae Domui sistas, assecuravi:
si seius fueris, de injustitia, & animae jactura te ad
monui, tu vide, quid agas, utrum in hac vita securi-
tati timorem vitae quietae, fugam, vagam, liberae di-
vitiarum inventarum possessioni periculosam & elan-
destinam occultationem praeponas, & in vita altera
infelicem aeternitatem et injustam rei alienae deten-
tionem felici aeternitati praeelegas. Quae ne facias, te
ego per quidquid sacrum, aut profanum tibi cordi, aut
in honore est, obtestor; quin potius lapidem Philosophi-
cum pretiosorem non admittas.

Vale, et frueri memor Dei, memor tui, memor & mei,
memor Austriae, quisquis super est, Principis Thesau-
ri hujus legitimi Professoris, cujus Augustissimae,
ergo Deum, piissimae erga homines, Clementissimae Domus
Austriae, exaltet Dominus Solium Majestatis ejus
in aeternum. —

Veritas, thesaurus perperluus a paucissimus inventus,
stans in limine portae aureae clamat: Venite ad me
omnes, qui viam quaeritis, & ducam vos in semitam rectam,
quia transitus ad felicitatem non est, nisi per viam me-
am; sum enim ostium transitus, atque Medicina trans,

mutans id, quod non est amplius in id, quae fuit ante cor-
ruptionem, & id, quae non est, in id, quae esse debet. Vos
ergo, qui sapientiam quaeritis, ab ipsa veritate, emittite
gratis, non igitur auro, sed labore, studio, diligentia, so-
lertia, assiduitate patientia. His artibus namque con-
stantique perseverantia Duce transmutat veritas ho-
mines Lapideos in viros homines sapientes, cum ipsa so-
la veritas unum illud sit omne, quod est, atque vera
fortitudo potentium totius mundi superans, quare ni-
hil ei poterit obesse. —

Speculum Alchimiae,
in quo continetur completum lu-
men hujus divinae Essentiae, id est
Lapidis Philosophici, seu materiae primae.

Capit. I.

Est breve Compendium totius ope-
ris, in quo Author docet, verum Lapidem
Philosophorum unicum suum filium
Conficere.

Ego tibi fili mi dilecte unam fideliem volo dare doc-
trinam, sed tamen prius toto corde aeternum exora De-
um, ut tibi det gratiam, esse dignum tam nobili secre-
to, quae solum mediante sua divina acquiritur miseri-
cordia. Et hoc erit primum tuum principium, si desi-
deras possidere Lapidem Philosophorum: labora deinde
cum anni debita diligentia, & sequere naturam, nec
crede anni Saphirae, cum sit mortale toxicum, nec

quaeres in herbis, nec in animalibus, nec metallis, nec salibus, nec Vitriolis, quia haec res nihil juvant ad nostrum opus, imo nec Sol, nec Luna illud possunt facere sine primo Ente. Est Lapis, & non videtur esse Lapis, & in hoc ars consistit, Natura illud facit in modo, nec dum ad perfectionem redacto, & nascitur in montibus & fontibus, & appellatur materia prima, & Mercurius Philosophorum, ex quo tota ars continetur, & qui habet spiritum hujus, aut colorem, aut sanguinem Leonis rubri, & Mercurium purum & accuratum & subtile suum Sulphur, habebit vere fundamentum totius. —

Caput II.

Ego credo, quod nunc fili mi credas, & sapias, quoniam vera sit materia, & Lapis, nec tibi clarius jam dicere possum, sed bene tibi dicam, quomodo debeat procedere, si velis extrahere spiritum Lapidis, salva dictam lapidem secundum verum Aylum, & modum, nec adhibeas media alchemistica, & uno verbo, neque corrosivum neque aliae res ad hoc servant, nec salvere possunt, praeter unum fontem clarum & nitidum, qui adhibetur, & est Essentia, id est prima in Entis, in qua est nostra solutio abscondita, per se ipsum calefit, ut dum haec Lapis sudet, nec unquam Philosophus aliquis docuit aperte solutionem, sed recordare, quod ignis velit esse temperatus, aliae laborabis gratis, et scias, quod in hac doctrina sit res experimentata, quod ille, qui nescit primam materiam & suam solutionem, non solum appropinquet veritati, sed etiam sit jam actu vicinus, & perventurus ad desideratum finem, Et hic tibi volo dare bonam certam, et notes, quod si non videris in fundo, aut inferius unam Lepraem pigram, & superius unam albam, scias te errasse, et si tua materia non fuerit bene soluta,

cognosces ex hoc signo, sed si bene operatus fueris, videbis
unam nebulam nigram in fundo, et Elementa erunt sepa-
rata, et purum ab impuro debet esse separatum, & post,
quam hoc feceris, habebis magnum Magisterium, id est,
primam Essentiam Salis, suam primum Ens, & veram
tincturam quae recipit novam formam, quia nostrum
aurum vulgi, de quo loquitur magnus ille homo, novus
Theophrastus, quod haec essentia tantae sit virtutis, ut
reducatur corpus Salis in primum Ens, quod habet tres quali-
tates Salis, id est, Selenis, Sulphur & Mercurium, sed Sal
& Sulphur relinquunt suam virtutem in Mercurio, &
etiam Mercurius perdit multum de suo pondere, si fuerit
artificiose separatus, & extractus ea Lapide, et sic erit
finita sua Solutio Philosophica per medium putrefacti-
onis, & Separationis Elementorum, & Spiritus & corpo-
ris, ex qua sequitur mors ex semet ipso, & resuscita-
bit illam Deus, nec multum Solutio retardabit. —

Liber primus.

De vero & pretiosissimo Lapide Phi-
losophorum.

Capitulum I.

Quis sit omnipotenti Deo, qui revelat suis filiis ce-
lata Secreta Scientiae, quia placuit succedere divinae Pro-
phetiae, illuminare me indignum, servum suum, hac
pretiosissima Scientia a Philosophis tanta varietate
& obscuritate nominum occultata, quae communiter Al-
chimia vocatur. Nec bene volui relinquere memoriam

in hoc meo Compendioso tibi filio meo clarissimo, sed
bene tibi relinquo in parte secretos modos, & explicati
onem verborum obscurorum adhibitorum a supra
dictis Philosophis, ut si velis te occupare hac nobili
Delectatione, scias ejus verum fundamentum, & fir
mam regulam; utendo hac meâ tui recommendatione
per modum speculi, contemplando in illo veritatem
cum suo medio, & trutinæ Lusores & falsificatores hujus
artis & doctrinae, reddendo te certum, quod dum directam
viam aberras, tibi demonstram, quod sicut Caecus ad
praecipitium aëtedas, Primum itaque medium & finis
hujus operis est timor Dei, sine quo vanum esset om
ne tuum studium, & mea doctrina quamvis clara & per
fectissima, nihilominus falsificaretur, quia aut De
us tibi abscideret intellectum, aut tibi demeret pati
entiam secundum divinam suam voluntatem, prouti
contigit illis, qui moti appetitu magnorum diviti
arum & stupidorum propositorum valent conficere hoc
divinum Magisterium, quae volo, ut fugias & longe
tendas ab animo tuo, imo volo, ut in te sit firmum
propositum, illud, quod feceris, dispensandi ad laudem
& honorem majorem Dei, distribuendo bonam partem
pauperibus & indigentibus. Hoc itaque sit fundamen
tum tuae operationis, et vide, ne ab eo uno puncto de
clines, quia sic tibi omnia succedent, & pervenient ad
bonum finem tua vota, Et sic in Namine Dei in
cipimus, sed prius erit bonum, ut tibi demonstram,
quam multi sint, qui faciunt professionem mecha
nicam ex hac alta scientia sine eo, quod sapi
ant ejus veritatem, per ignorantiam propri
am decepti. —

Capitulum II.

De verâ opinione multorum circa hanc scientiam.

Multi prudentes ultra ignorans vulgus cogitant,
non dari hanc scientiam, & quâd, quando sit discursus
sus de hac materia, sit una pura fabula, aut in-
ventio aliqua. De cipiendi homines: quam opinionem ho-
minum ignorantium volo, ut refutes, illi autem ad fa-
ciendam fidem majoram suarum opinionum etiam
dicunt, quod totum, quod invenitur scriptum a tot Phi-
losophis diversis, non sit aliud, quam figurati sermone,
aliâ res, et non hanc divinam scientiam significantes,
unde relinquendo illos in sua ignorantia sepultos, vo-
lo, ut te scias se cure habere, et seire puram & veram
veritatem, quod omne illud, quod Philosophi scripserunt,
(qui eare aliis vendiderunt, quae ab illis intellexerunt)
videlicet quod cum ingenio humano possit operari in
tali modo, qui adaequat naturam, & cum aurum a prin-
cipio fuerit aqua, quae cum longitudine temporis con-
versa fuit in argentum vivum, & postea fixum, et
postea cum eodem tempore & calore solutum se tin-
xit in rubrum, & flavum, sic etiam homo ad operando
eadem media, quae ad operatur natura, cum ingenio,
& arte poterit operari, ut sequatur idem effectus. —

Capitulum III.

Est etiam certa pars hominum credentium veritatem, qui
multum in cognoscendo & addiscendo illam laborant, sed
per magnam varietatem nominum, cum qua Philosophi
loquuntur, & suum fundamentum & originem describunt,
confunduntur, & in dubium trahuntur, non animadvertendo

quod solummodo ad occultandam illam ignorantibus, et a
varis sibi paribus, ut ad illorum manus non deveniant,
hoc nobilissimum Magisterium, idcirco, tot variis nomi-
bus appellent, & etiam ad conservandam illam apud
illos, quibus Deus dat gratiam intellectus in majore re-
putatione, & credito, & hoc, ut conditioni illorum, quorum
cum sit penuria, maneat in aestimatione, & ab omni-
bus desiderata. Unde Hermes, Pater Philosophorum, ma-
teriam, ex qua hoc opus fabricatur, & recipit spiritum, Cae-
lum & terram nominavit, & alibi appellatur Mas & fo-
mina. Aristoteles illam appellat frigidum, & humidum,
calidum & siccum, quia in illa quatuor Elementa com-
pleta continentur. Florianus illam nominavit fimum
album & rubrum, & etiam quatuor Elementa. Aliqui,
alii Arsenicum album & rubrum nuncupant: alii nomi-
nibus herbarum & aliarum rerum acceptabilium, ut arbo-
rum, fructuum, & diversorum animalium illam affi-
ciunt, sed tamen omnes intelligunt unam solam rem,
semper communiter vocatam, Mercurium vivum. —

Caput IV.

Unde multi credendo, quod sit argentum vivum vul-
gare, cogitando se benefacere multa vane exposu-
erunt, & tempus ac divitias gratis consumpserunt,
quia se ad junxerunt ad res corruptibiles & imperfec-
tas, quae expectant ignem, sed sentiendo illum fugi-
unt, & evanescent, & multi non intelligunt dictum
Philosophi nominati Thaenix, qui dicit, quod lapis no-
ster fiat ex metallis, unde apprehenderunt Cuprum, cre-
dendo, quod in eo lateret opinio originis, qui in aliqui-
bus locis illam appellat Venerem, id est Cuprum, aliqui credi-
derunt, quod fiat ex plumbo, sequentes Philosophum di-

centem Saturnum, qui hoc nomine illum appellat, et alii,
qui cogitarunt, quod hic Lapis sit factus ex Sole, & Lu-
na, & Mercurio, sed tunc Solem, Lunam, & Mercurium,
non intelligendo hic tales, sicut dixi, qualis sit Mercurius,
nec qualis Sol aut Luna, nec quale plumbum, nec quale
cuprum hoc sit, nec quomodo fiat, se fatigarunt in-
volendo sublimare vulgariter Mercurium vulgarem:
Alii praedicta metalla semper pluries ad conficiendum
dictum Lapidem, & in fine non potuerunt bonam rem
facere; alii similiter laborando eum Mercurio vulga-
ri fecerunt ex ipso Amalgama, aliqui cum plumbo, ali-
qui cum stanno, & aliqui eum multis metallis imper-
fectis; alii alii majoris probae fecerunt Amalgama
ex auro, & Mercurio vulgari, et alii ex argento fino,
& praedicto Mercurio, & alii crediderunt, quod fiat haec
res ex auro, & argento simul conjunctis, & conjungendo
alii Medicamentum, alii tertiam partem cum aliquibus
salibus, aluminibus, Tutia, Curcuma, Vitriolo, aut
aceto, & omnes manserunt sicut reliqui decepti, et post-
quam perdidit defraudati operam, et olerim, roman-
serunt aut desperati, et hoc contigit, quia non intel-
lexerunt veritatem. —

Caput V.

(Quo circa) si tu fili mi dilecte velis hos errores fugere, scias,
quod haec materia, seu res non sit aliud, quam aurum
purum, & finum, sine alia mixtura, et hoc solo fit
haec Medicina, & est sicut fermentum, cum quo simul
incorporatur panis, hoc est verum fundamentum
operis, sine quo nil boni facies, & est illud, quod Philoso-
phi appellant Mercurium vivum, qui quomodo reducatur
in medicinam, brevi intelliges, sed primo volo tangere

Dicta aliquorum Philosophorum supra hoc, & maxime Ori-
ginis, & Danielis de Augustinopoli, qui resolvit, consi-
dere hanc materiam seu Gem in Sole & Luna, & in Mer-
curio, & ex hoc fieri, & in veritate hic Philosophus dixit
simplicissimam veritatem, sed cum occulte locutus fu-
erit, non fuit intellectus, nisi ab illis paucis, & rarissi-
mo rarissimis, quibus summus Deus, Pater naturae, & ip-
sa natura per specialem gratiam, concessit, illam in-
telligere, cognoscere & bene scire, debita mente in illa
operari, & quibus dedit patientiam perseverandi in
finem operis, cum totum negotium plus consistat in
patientia, quam in spesa, difficultate, aut labore
operationis. Propter quod fili mi, cum Deus singu-
larem det gratiam, cognoscendi clare hanc veritatem,
convenit, ut illum semper laudes, & benedicas, & eti-
am cum attentione hujus pretiosi Thesauri, qui si
sequatur in fine, te reddas dignum, & te geras pro
gustu, & placito hujus Scientiae. —

Capitulum VI.

Pro declaratione itaque, & pro intelligentia dicti Danielis,
quod aurum prius fuerit aqua, aut Mercurius, postea argen-
tum, & ultimo aurum, et est ita rubrum & flavum, quia
habet plus decoctionis & saturationis, cum diutius fuerit sub
terra, quam argentum, quod non est aliud, quam aurum im-
purum, & in respectu hujus appellavit Daniel Aurum So-
lem, & unam & Mercurium, & pro majori sua claritate
accipit hoc exemplum; homo senex primo fuit infans,
postea factus juvenis, & ultimo senex, qui per has tres ae-
tates potuit facere actus infantis, & juvenis, sed juvenis
non potest facere actus senis, quia non fuit senex, nec

impens actus juvenis, quia non fuit juvenis, unde ex to mo,
 do ^{Seneca} potest dici infans & juvenis. etiam si unus solus
 homo sit, & tali modo aurum, potest appellari, & appella-
 tur a Philosophis Mercurius, Luna, etiam si non sit vere
 aliud, quam aurum, quoad potest operari effectus Lunae
 & Mercurii, sed Mercurius & Luna non possunt facere ef-
 fectum auri, nec Mercurius Lunae, qui ad instar infan-
 tis, qui non fuit juvenis, id est argentum, & in illo non
 est alius effectus, quam Mercurii, & faciendū opus ex illo
 non acquies aliud, quam Mercurium, quia illud fuit
 Mercurius & argentum, & nunc est aurum, reductum ad
 perfectionem Matris naturae, in qua aurum est poten-
 tia reducendi Mercurium in argentum, & argentum in au-
 rum. †. Nec ideo nego abstinatis, quod ex Mercurio eodem
 modo possint fieri aurum & argentum, sed scias, quod
 Mercurius primo deberet fieri argentum, & aurum una
 vice ante eedenter, & priusquam ex ipso fieret Medicina.

†. Non est adeoq;
 haec medicina alii
 quam aurum quoad h
 sit in se has tres
 proprietates.

Capitulum VIII.

Scitis elare credo, quod tibi demonstraverim, quod haec Me-
 dicina & Lapis Philosophorum sit solum aurum purum & pu-
 rissimum, firmum & finissimum, sine saphistica mixtura,
 & melius & aptimum, quod invenitur. Quod reducendum
 arte in dictam medicinam operatur taliter, ut omne metal-
 lum in aurum convertat, & multiplicatur altorum aurum,
 in qua titate eum ipsissima qualitate, & virtute, quae erat
 in primo, sed pro meliore intellectu, & certitudine, quod hoc
 sit verum, quod aurum sit principium, & fundamentum &
 peris, audi. illud, quod dicit Rainoldus de villa nova, & quia
 necesse est, quod Lapis Philosophorum eligi possit de natura

deorum corporum, id est, de natura Solis & Lunae, antequam
de eo fiat elixir, sive Lapis, aut Medicina perfecta, ideo
est necessarium, quod Elixir magnum sit depuratum ma-
gis, quam aurum, & argentum, & quod illud habeat ad conver-
tendum omnia ad perfectionem diminuta in aurum & ar-
gentum, quae ipsa minime perficere possunt, quae si de
perfectione sua alteri darent, ipsa imperfecta exister-
ent, eo quod non possunt tingere, nisi in quantum se ex-
tendunt, quoniam nulla res dealbat, nisi in suam Albedi-
nem, & non rubificat, nisi secundum suam Rubedinem, &
de hoc fit opera in Lapide nostro, ut melioretur eius tinctu-
ra, in eo plus, quam in sua natura, et etiam ut fiat Eli-
xir perfectum. Hoc clarius dicit Philosophus, namin-
tus Phoenix, clare constat, quod aliquod animal non ge-
nerat, nisi suum simile, adeoque aurum est illud, quod ge-
nerat aurum & argentum, & non alia res, sive vegeta-
bilis, sive animalis, sive mineralis alterius Naturae,
quia aurum est metallum completum a Natura, &
habet in se tincturam completam, quae postea per
exertum artis reducitur in spiritum per suam spiri-
tualitatem fit penetrans, & tingit omne aliud metallum
in aurum, (in argentum secundum suam preparationem.
Et insuper dicit Aristoteles: nulla est generatio vera,
nisi in convenientibus in natura, non quaeras ergo in na-
tura, quod in ea non est, quando res non fiunt, nisi in
eorum natura, nunquam enim colligimus de spinis uvas,
& de tribalis ficus, non enim producant arborces, nisi si-
miilia, nec fructificant, nisi fructus suos, necessarium
est in natura, ex eis materiam assumere, in quibus ma-
xime consistit, & ut tibi plus illuminetur intellectus, &
magis in hoc confirmetur, nota illud, quod dicit Almetrius
Philosophus: utere ergo de eminentiori membro, & de Sole,

quia est genus generum, & forma formarum, nam ipsum est principium, & finis, id est posterius in metallis, sicut Sol in Stellis, ergo non operaberis, nisi in purissimo auro vero Sale, qui suo lumine omnia luminaria illuminat, & fugat tenebras noctis sua potentia, hoc est Sulphure ætatis Mercurii vivi, & aliorum corporum imperfectorum, cum projectum fuerit super ea; dicit etiam Geber in tractatu de existentia Procreationis talis, fulgur ejus irradians & splendens, & sua clarissima & mundissima substantia, etenim illuminat non solum diem, sed etiam in nocte & in tenebris. Dicit item Candalphus in Turba: scitote fratres, quod nullum corpus pretiosius aut purius Sale est, quia sicut Gubinas in se effusam omnium Lapidum pretiosiore virtutem, sic & Sal habet in se virtutem omnium metallorum, nam continet in se omne metallum, quia tingit & verificat & decorat, eo quod ejus complexio est, sic temperata ac decocta; nam melior omnium Lapidum est ille, qui magis est coctus, & igni proximus. —

Capitulum VIII.

Cena propter intellectum, quod aurum sit principium hujus Medicinæ, & quod non sit illi magis propinqua, nec proportionata, quam aurum, in quo sunt omnia Elementa convenientia, in Caliditate, frigiditate, siccitate & humiditate, & est metallum completum a natura, & ut fiat spiritualis, non timet mortificationem ignis, quo circa est res, qua magis parem ipso Elixire, aut Lapide Philosophorum natura non habet, eum sit valde propinqua suæ ac naturæ, & quia omne metallum imperfectum, supra quod fit projectio dicto Elixire, aut Lapide, convertitur in aurum, aut argentum finum, secundum suam præparationem factam albam aut rubram. —

Liber secundus.

Capit. I.

Nunc incipiam, tibi demonstrare, quomodo mediante gra-
tia Divina hoc donum acquiratur, & explicare clare to-
tum Magisterium hujus operis, quomodo incipiat; & continu-
etur, usque in finem, id est multiplicationem sui in al-
bum & rubrum.

Capit. II.

Recipe aurum purum, quantum tibi placet, eligendo purius,
quod invenitur, prouti esset Chinense, quia est melius
alio, & hoc ego usus fui, fac inde folia, & lamina illud
bene, ut remaneat purgatissimum, reduce illud postea in sub-
tiles laminulas, & divide illas in minimas particulas, postea
accipias primo aurum laminatum, & hujus unam partem,
& solum quatuor partes Mercurii, calefac Mercurium in
Cruceculo supra cineres, et quando incipit fugere, remove
eum ab igne, & effunde illum supra cineres, & fiat massa
liquida cum dicto Mercurio, quam Massam aut potius Amal-
gama, postquam pluries laveris cum aqua pluviali di-
stillata, & quidem ad minus tribus vicibus, & Amalgama not-
tissimum jam fuerit, tunc pone illud in balneo, aliquan-
to calidum, in quo illud per horam naturalem stare sineo.
Post hoc pone illud in fornacem cinerum cum alembico &
& recipiente bene clauso, circa juncturas, ut respirare neque-
at, da postea ignem lentum tam diu, donec foras distille-
tur. Mercurius, quem separatim servabis, accipe dein au-
rum, quod remanebit in fundo, violae calcinatum, & totum per-
tusum perfunde, & lava illud cum supra dicta aqua distil-
lata calida, & repete Amalgamationem cum praedicto Mer-

auris, quem seroasti, & repete totum hoc, quod antea fecisti, faciundo hoc tribus aut quatuor vicibus, id est amalgamabis, ponas ad calorem, distillabis, & lavabis tam diu, donec aurum fiat subtile, & impalpabile, adhibendo amorem tuam diligentiam, ut tale fiat hoc aurum, quoniam in hoc consistit quasi totum negotium, quia, quo magis fuit subtilitatum aurum tuum, tanto erit aptius ad solutionem, & quo magis illud praedicto modo tormentabis, eo magis fiet tale, et aptum ad omnem perfectionem, & tunc serva illud separatim. —

Capitulum III.

Postquam hanc aquam tantae virtutis feceris, in qua solvitur aut dividitur aurum, prouti praeparatum, & uti habes in principio operis, & ab ipsis Philosophis extrahi veritatem, quia omnes unanimiter volunt, quod volendo venire ad effectum Lapidis, salvatur aurum in aquam, aut oleum simplex, remanendo per medium solutionis purum, verum, & perfecte accuratum et reductum in primam materiam, & postquam est ^{sic} dissolutum, fit illud, quod Philosophi appellant Mercurium vivum, aut aquam permanentem, sine cuius vera conjunctione nunquam poteris pervenire ad gradum dicti Elixir, sive Lapidis aut Mercurii praedictae, quia opus est, ut aurum fiat spirituale, unde cum aurum sit corpus non aptum ad penetranda alia corpora metallica imperfecta, et non penetrando illa ea tingere nequeat, & per medium praedictae solutionis fiat spirituale, penetrans & tingens. Cuius solutionis auri, qui non habet veram practicum manipulationis, se alienantulum in opere perlongat, & hoc ideo, quia necessario debet destruere illud, quod cum longo tempore natura

fabricavit, reducendo ipsum aurum in primam materiam,
id est in aquam, qualis erat, antequam esset aurum. —

Capitulum IV.

Et ut cognoscas, esse verum hoc, quod dixi, allegabo tibi hinc rationes aliquorum Principium Philosophorum, ex quibus clare cognosces, quod omnes in hoc conveniant, id est, quod sine hac spirituali solutione sit impossibile facere medi, etiam penetrantem, & sine illa nullus perveniret ad veritatem hujus scientiae; dicit itaque Aristoteles in Metaphisicis: Sciunt artifices Alchymistae species metallorum transmutari non posse, nisi eam ad priorem reducant materiam, id est naturam in aquam, quam Mercurium vocant, & Geber dicit: Qui eum sole ad suam primam originem per Mercurium reducitur, tunc natura naturam amplectitur, tunc est facile illis subtiliter, alteram habere substantiam, cum jam in actu & ipse subtilem habet substantiam. Etiam dicit Phoenix: oportet, ut plurimum nostrum vivum argentum sit purum, et mundum, sicut erat de sua Minera, solam absque omni alia re, & illud decoquatur, donec deri, veteri sibi que humiditas & frigus. Haemaldus de villa nova dicit, Certum est, quod omne est, de ea materia & substantia, dissolvitur, verbi gratia glacies, quae fit de aqua per frigus, in aquam redit, cum dissolvitur per calorem, ita omnia metalla convertuntur in argentum vivum, a quo generata fuere & originem habuerunt. Et hoc modo respondeo illis, qui dicunt, metalla non posse transmutari in aliud, et scias, quod sunt aliquot personae literatae, quae nesciunt veritatem hujus scientiae, & negant

hoc, dicentes et allegantes Auctoritatem Philosophi Aristotelis. qui dicit, quod impossibile est, transmutari unum spiritum, & unum corpus in aliud, debetis scire, quod verum dicunt, si metallum non reducatur in primam materiam, id est ad suam primam materiam, scilicet argentum vivum, quod per longum tempus decoquitur & inspissatur, suotus terram, & per virtutem Sulphuris, & tunc quod decoquitur plus, et minus, & tum quod fit decoctio longo tempore, vel brevi, habet vim generandi diversa metalla mediante virtute alicujus septem Planetarum, & in hoc omnes alii Philosophi allegati conveniunt, & omnes una voce attestantur, quod possint, & debeant transmutare, & multiplicare, de quo tibi infinitas Auctoritates adducere possem, sed mihi videtur, quod haec tibi sufficere debeant, cum sua claritate, et mea experientia. Quare hac in parte relinquo, et veniam ad demonstrandum tibi modum hujus solutionis auri in aquam & oleum, quam postea, prout dixi, appellant Mercurium Philosophicum, id est materiam primam.

Capitulum V.

Accipe illud aurum impalpabile, quod supra servasti, aut etiam aurum foliatum & pone in vitrum, aut cucurbitam & disuper quater funde tantum illius quintae essentiae appellatae Mercurius vegetabilis, & claude vitrum bene, ut non possit respirare, & pone illud in balneum Mariae, aut Aeris equinum calidum, siccando illud stare tandem donec aurum sit in vitro solutum, quod cito fiet, et postquam aurum sit in vitro solutum fuerit, leva vitrum e fereore, & pone illud in balneum per diem naturalem, aut plures.

si placet, quia hoc nihil nocet, postea cum olim bico diligenter distilla illam aquam, quam abstraxisti, quod debes de novo redistillare, & adverte, quod quando aqua incipiet deficere & aurum remanserit subtus illam aquam, quam abstraxisti, quod debes de novo redistillare, cum lentissimo calore, continuando hoc tamdiu, donec post foras distillata aqua remaneat aurum, sive solutum in oleum, aut aquam & attendas bene, ut inter distillandum bene sint serratae & sigillatae juncturae vasorum, ut non respirare queant, & quando hucusque deveneris, habebis, pro uti dixi, primam clavem artis, & es in principio operis, & habes unam rem tantae virtutis, ut explicari nequeat, quia hoc est aurum potabile, & aqua Philosophorum, & Mercurius Philosophicus, & prima materia, in qua tota ars est fundata, & hac facta factum est principium & major pars plurimum importans hujus artis.

Capitulum II.

Accipe hanc aquam aut oleum, & mitte illam in phiolam factam ad modum ovi, & tantae magnitudinis, ut imposita aqua, aut oleum praedictum non repleat, nisi quartam partem dietae phiolae, signatae sigillo Hermetis; hoc vas tali modo repletum pone in sterco equinum aut balneum Mariae cum igne Lampadis subtus accommodam, deo vas eo modo, ut non profundius stet in balneo, aut fletore, nisi eo usque, quo materia procedit, & fac, ut continuum habeat calorem, tantum, verbi gratia, qui requiritur ad excludendum ovum, aut paullo majorem & in sumo fac, ut semper possis tenere vas in manu absque eo, ut te comburas, & fac, ut talis calor, continuetur tamdiu,

donec materia, quae est intus clausa, corrumpatur & mutetur,
& paulatim fiat corpus, & hoc faciendo fiat Nigra, & postea dif-
fundetur, & fiet alba, & scias, quod omnes colores & cogita-
biles mundi in praedicta operatione apparebunt, quos non de-
bes curare, quia quando se difficaverit materia, omnes esse-
sant, & reducuntur in unum solum Colorem, id est al-
bum, in quo permanebit haec medicina fixa.

Liber tertius.

De fermentatione & multiplicati- one huius Lapidis.

Super est, ut loquar, & tibi manifestem secretum Phi-
losophorum, circa fermentationem & multiplicationem
huius Lapidis, sine qua hucusque laborasses in vanum, &
hoc faciens volo tibi pro maiori consolatione monstrare il-
lud, quod de hoc Origines & Hainaldus dixerunt, & quomodo,
postquam fuerunt intellectae, Origines vocat hanc fermen-
tationem admittendam eam in corpus suum dicens in libro
turbae: nisi corpus immundum munda verit, & in ipsum ani-
mam imittens, ita, quod in ipsum tinetura cadat, tu non
operasti aliquid in tuo Magisterio; Hainaldus illam appellat
fermentum, & dicit postea eum praedicta materia remittat
fermentum, quod vocatur anima a Philosophis, quia sicut
anima corpori humano, quod id fermentum est organizatum,
& dispositum, dat perfectionem, ita fermentum corporis prae-
paratum, disposito quidem, sed non perfecto, conjungendo se
secum dat sibi vitam, & trahit illum ad suam Naturam

& convertit illum ad se, & post modicum subjungit, & scias,
quod non est fermentum, id est anima, mittatur in corpus ad
hoc, ut corpus vivificetur, & hoc est, quod dicit Origenes in
Turba, videlicet, nisi corpus immundum munda verit, & reli,
quod supra dictum. Hi duo Philosophi, prout tales, qui se,
creti, & occulti in suis scripturis fuerunt, a paucissimis fu,
erunt intellecti, quia ipsi videndo, quod huic Lapidis neces,
se sit dare animam, postquam completa sunt quatuor
verba, & sunt composita in ipsis quatuor Elementa, &
est factus spiritualis mediante sua solutione, congelatione,
& dissecatione, usque ad rem factus sit ruber, prout
superius dixi, multi cogitant, quod sit ipsius dare animam,
id est adjungendo illi aurum, aut argentum, prout illam praeparare
volumus ad album, vel ad rubrum, supra alia metalla
imperfecta, & quod sine hac nova conjunctione esset
prouti mortua sine motu, & vita multiplicativa, & sic dando
hanc interpretationem ad doctrinam illorum Philosophorum,
& videndo, quod illi dederint huic pretiosae rei
sic factae perfectionem, quod una pars ejus cadendo super
plures partes Mercurii vivi vulgaris converterit in medicinam,
de qua pars una projecta supra magnam quantitatem
cujuscunque imperfecti metalli convertit totum in
perfectionem auri vel argenti. Faciendo itaque
hanc multiplicationem cogitaverunt hi tales, quod fermentatio
fiat hoc modo, id est, ut solvas aurum, aut argentum in
aquam, praedicto modo, ac quam solutionem accipiantur
quatuor partes, & una pars dicti Lapidis elementati,
& claudendo illa simul in oco Philosophico, & per
ordinem decoctionis superius demonstratae tu reduces
hanc medicinam in Albedinem, & tunc dicunt, quod erit
multiplicata una pars suae medicinae in quinque, sive

materia ad album composita, sed tamen lunae, & volendo illam multiplicare in infinitum; quomodo debet reiderari haec misculantia quatuor partium solutionis, & una primae materiae cum una petrae seu lapidis elementati, & volendo multiplicare medicinam ad rubeum, quod accipi debeat una pars lapidis elementati, & composita ex auro, reducta ad Rubedinem suam, & coniungendo illam cum quatuor partibus alterius auri selecti, & reducte in primam materiam, & fieri eo modo, prouti superius dixi. —

Capitulum II.

Adverte bene illud, quod in supra dicto Capitulo tibi ante oculos passui, quia illud feci, ut te faciam capace veritatis in omnibus, & aperias bene oculos intellectus, & considera bene illud, quod dicunt Philosophi, hic subtus allegati, quia videbis clare, quod illi non intellexerunt, nec cognoverunt verum fundamentum lapidis, & quod fuerint decepti. Dicit Origenes: sufficit tibi, lapidem nostrum in suo vase ponere, & bene claudere, & ibi coequere, donec totum completur magisterium; ex quo dicto potes clare intelligere, quod non sit amplius opus adijungere aurum, neque argentum, nec aliam rem tuo operi tam diu, quam non sit perfectum, & in hoc passu dicit Daniel Custinopolitanus, quod totam artem faciant in uno vase & in uno furnello, cum igne lento, & post hoc statim subiungit, & dicit: in hoc sublimatur, solvitur, & distillatur, lavatur, descenditur, humiliatur, incoratur, putrescit, calcinatur, et fixatur; ibi se occidit & se ipsum vivificat. Audi etiam Cuiusdam Philosophum, qui scribit, & quamvis dicatur a Philosophis multoties ponere in vase, & firmiter claudere, suffi-

fiat tamen semel claudere opus, quousque totum magisterium
um sit completum. Et Sandalphus dicit: Noster Lapidis
vas unum, in quo totum completur magisterium ad album
& rubrum. Papilla Philosophus in Turcia dicit: est enim
Lapis una medicina, unum regimen, & una dispositio ejus,
uno modo incipit, & uno finitur modo, Philosophi tamen
pauerunt artificia, ad artis suae occultationem, ut coque-
re, commiscere, sublimare, assare, terere, congelare, ad-
aequare, putrefacere, dealbare & rubifacere, quod totum
hoc regimen unum est, coquere terram & convertere;
dicit etiam Avicenna in libro de humoribus; calor agens
in humido Corpore primam nigredinem, quando finitur ejus
humiditas, & cum superuenit fixitas, in illo albifiat ita
in opere nostro primo omnia denigrantur, & per ma-
jorem intensiorem et compositionem oportet reiterare.
Per quos & multos alios Philosophos, & sapientes videtur
clare hoc opus esse factum ex una tali re, & quod
nunquam necesse sit, adjungere usque ad suum comple-
mentum, nec volunt illi, ut unquam vas aperiatur,
in quo est opus inclusum, usque dum compleatur, & non
solum fiat nigra, alba & rubra, sed etiam perfecte
fermentata, quam regulam sequeris, & non inuenies
te deceptum, sicut alii, de quo Ego Te tanquam Pa-
ter suum charum filium assecuro. —

Caput III.

Ausulta igitur, fili mi, declarationem veritatis, &
intellige modum fermentandi, & inanimandi opus tuum
tanto pere occultatum, prouti vides a Philosophis. Quae
operatio est duplex, prima datur a virtute, id est anima

operis. postea multiplicatur in virtute, & simul etiam in quan-
titate; & est idem modus operandi, tam ad album quam ad
rubrum, excepto hoc, quod volenti operari ad album sit opus
accipere lapidem, quando est reductus ad Albedinem prae-
dictam, & ad rubrum accipitur, quando lapis est factus
perfecte ruber: & pro majori tuo lumine volo redire ad
principium operis. Si itaque velis facere medicinam
ad album & ad rubrum in uno tempore, sic facies:
Solvas illam quantitatem auri, quae tibi placet, in pri-
mam materiam, & divide illam in duas partes, & claude
quamlibet partem in suo vase, aut ovis philosophico, quae
sigilla bene, cum sigillo Hermetis & pone haec duo vasa
in fimum aut balneum temperatum taliter, ut non tibi
in eo manum computras, continuando hunc calorem,
donec ad corruptionem materiae inclusae in vase, &
nigredinem perveniat, & usque dum inspisetur, & fiat
corpus & se diffindat, & fiat alba post apparitionem
infinitorum colorum & permaneat firma & fixa, tunc
exime ea fimo aut balneo tua vasa, & serua unum
singulatim & alterum pone in vas oblongum de medie-
tatem aqua communi repletum, accommoda intus vasa
tali modo, ut stet suspensum supra aquam quatuor die-
bus, aut parum amplius, & cooperias vas, seu scutel-
lam, ita ut non respiret, & postea fac, ut aqua in va-
se aut scutella paulatim bulliat, & intra breves die-
bus solvetur sua materia in aquam, qualis fuerat ante,
& quando erit alba, redeas ad solutionem praedicto me-
do & solutum congelas usque ad albedinem, faciendo
haec quatuor vicibus & hoc sufficit, quia non inveni
necessarium, ut reiteretur usque ad septimam vicem, pro-
uti alii fecerunt, tali modo gratis consumere tempus;

& haec est realis fermentatio nostri Lapidis ad album & rubrum: Accipe illud vas, quod posuisti seorsum, in quo est medicina alba, & fixa, & pone illum in furnellam. Cinerum & cum igne majori, quam ad excludendum suam requirere, tur, fiat paulatim citrina, & postea alba, ita ut nequaquam ignis augetur, usque dum sit facta rubra tua medicina; remove dein vas ab igne, & permitte illud refrigerari, & postea absque eo, ut vas aperias, illud ponas in supra dictam scutellam, aut vas debitum ad solvendum, & postea illud rursus congela, prouti superius fecisti ad album, & reitera istam solutionem vicibus supra dictis, & pluribus, si lubet, & quando non vis plus salvere, da illi ignem cinerum taliter, ut fiat rubra, & ad suam perfectionem deveniat, & tuae habebis Thesaurum mundi, & secretum secretorum cum tota Philosophia, & opus completum ad album & rubrum, & nota, quod quando habueris dictam materiam in scutella, aut requisito vase, poteris congelare in frigore sine eo, ut ad balneum aut fimum redeas, prouti in altero libro in clavis, reservatis tibi declarabitur, id est, ubi tibi particularem mentionem faciam numeri quaterni. —

Capitulum IV.

Scias, quod ego hanc solutionem & congelationem seu coagulationem acceperim ex ipsis Philosophis, quod, quod pluries coagulatur, & solvitur, Lapis tanto magis multiplicetur, in virtute & tingit plures partes operis imperfecti, in suis projectionibus, & aliqui Philosophi dicunt, quando Lapis est solutus, in eum sinus frige fieri, Congelabitur;

& sic congelata debet solvi in aquam, prouti intellexisti sic
faciendo quater, aut pluries, & quando per istum modum sit ser-
mentatus & multiplicatur postea Lapis. De quo discurret Sa-
turnus in Capitulo de multiplicatione dicendo; scias fili,
quod, quando noster Lapis erit solutus in aquam, tunc erit
opus diminueri suum calorem, & facere coagulatio-
nem in frigore. Albanus etiam in Capitulo de multi-
plicatione Lapidis dicit: Postquam medicina nostra erit
soluta, auferito eam ab igne ad refrigerandum et induran-
dum, & sic solvitur pluries, & congelabitur; & quanto
plus soluta & congelata fuerit medicina nostra, tanto erit
perfectior. Unde Bannetus in Turba dicit: Cum res nostra
combuitur & reiteratur multoties, fit melior, quam fuit antea,
& talis solutio, & medicinae congelatio est ejus virtualis sub-
limatio, unde quoties fuerit sublimata, & subtiliata, toties
accipiet majorem tineturam, & abundantius tinget, & me-
lius perficiet, & plura convertet, unde in quarta solutione
tantam accipiet virtutem, & tineturam, quod una pars
valebit supra mille partes Mercurii mundati, & converteret
tot illum vel in Salem, vel in Lunam, secundum quod fuerit
praeparata medicina, & melior, quam quae sit ex argen-
to terrae a natura producta, et supra hoc dicit Gosanus:
non pendet hujus bonitatis multiplicatio, nisi hoc multitudi-
ne reiterationis, sublimationis & fixationis medicinae
perfectae, quia quanto plus hujus complementi ^{vide} reiteratur,
tanto illius exuberantia magis operatur, et augmentatur,
nam quoties solvendo medicinam perfectam sublimaveris,
toties lucraberis primum unum super mille, secundum
super decem millia, tertium cadit super centum
millia, & sic in infinitum. —

Caput. V.

Ex hoc habeas aquam vitae, factam ex vino Vermiglio,
(Germanicè niunu Dnsiln:) optimo & perfectissimo, quod po-
test inveniri, quod etiam, si fieri potest, totum sit amabile,
sine omni mixtura, aut aqua, & hoc pones in vitrum gran-
de, quod capiat tres flusiones Galicos, & ponas ad distillan-
dum in furnum balnei Mariani dum recipiente, bene sigilla-
to, ut non respiret ignis, quem illi dabis, sit moderatus, &
aqua balnei solummodo parum frigeat, & sic paulatim per-
mitte distillare aquam foras, quae distillari potest, post-
ea accipe illam partem distillatam, & de novo pone illam
in alterum vitrum minus, & redistilla eum dicto balneo,
reiterando dictam distillationem ad minus quatuor vicibus.
Nota bene, si eam velis reiterare pluries, et ad septies erit
in tuo placito, sed si feceris, prouti Ego tibi dixi, cum attenti-
one moderatione & patientia, sufficient tibi primae qua-
tuor reiterationes, sicut supra dixi, nec erit opus ulterio-
ri labore, quia hic sufficet, adverte etiam, quod postquam
extraxeris primam aquam, ut illam reasundas ad illam,
quae remansit in vitro in fundo, & hoc debet intelligi ad om-
nem distillationem, & adhibendo semper modicum ignem, suf-
ficet, quod aqua balnei coequatur, non tamen bulliat. No-
ta bene, quod cognosces perfectionem hujus aquae sequenti mo-
do: quando erit ad summam perfectionem producta, videli-
cet accipies modicum bombicis, aut partem linthae telae, &
intinges in dictam aquam, quae si applicata ad ignem,
comburat bombicem, aut telam totam, erit bona; sin minus,
& tela aut bombix remanserit humida, aqua non est adhuc
satis depurata, unde, si non sit pura, depuratur reiterando.
Distillationem praedicto modo, donec perveniat ad suum signum;

Est modum claudere dictam aquam, sic distillatam optime, ut non possit respirare in unum vitrum aut Seliëanum, tantae magnitudinis, ut solummodo duodecima pars ejus remaneat plena aquae, & reliquae deinde partes remaneant vacuae, pone illud postea in balneum Mariae, aut sterëus equinum, quod erit melius, & in hoc stet vitrum, praedictum coopertum, ad hoc, ut possit circulari, relinquendo illud per sexaginta dies, ad minus, & faciendo omni septimana illi novum lectum, con- servando illum calidum, fundendo de super urinam, & spar- gendo sal commune, & similiter, si sit in balneo Marino, fervendo illud in calore, & avertendo frigus, quantum fieri potest, & in fine dictorum sexaginta dierum aperitu- rum vitrum, & senties mirabilem suavitatem & odorem, qui de hac aqua praedibit, si fuerit perfecta, & si non sen- seris talem suavitatem, non erit bene facta, unde in hoc casu iterum fera aut occlude tuum vitrum de novo, & remitte illud rursus in sterëus, aut balneum, prouti antea fecisti, & tamdiu in illo stare sines, donec per- veniat ad praedictam suavitatem odoris, signum tam pretiosum suae puritatis, & hoc facto paulatim & cum anni observatione evadua aquam, & effunde in aliud purum vitrum, et occlude illud optime cera hispanica, aut alia re, ut non evanescat in aërem. Nota bene, haec aqua debet primo tartarizari, et acui cum subtilitati- one sui salis in virtute hujus fontis clari a sua ip- sissima Natura, ut fiat volatilis & spiritualis per ne- cessariam unionem, prouti in secundo libro in clavi- bus reservatis horum particularium arcanorum tibi demonstrabit. —

Caput II.

Scias fili mi, quod haec aqua sit quinta essentia vini, quae appellatur a Philosophis Mercurius, sive menstruum vegetabile, de qua discurrit Raynaldus in suo quaestionario, & dicit, Coeleste menstruum definitur sic: istud menstruum est quinta essentia ex vino, & tartaro extractum, cujus materia cum resoluitur, ad actum producitur, aliter vero definitur sic: menstruum est aqua ardens, perfecte radicata, a vino orta, cujus virtute omnia metalla dividuntur, & terra exaltatur in Solem, mirabiliter sua virtute activa, qui vero aliam aquam arbitrentur, ignari & insipientes sunt, & nunquam devenient ad effectum. Haec igitur est illa pretiosa aqua, in qua mediante sua potentia dissolvitur aurum, ut supra praeparatum, sine omni altera admixtione, sed ultra hoc habet hanc virtutem, in curandis corporibus humano, ita ut lingua explicari nequeat, quia habet virtutem extrahendi ex omni herba, & omni vegetabili & minerali suam quintam essentiam, effundendo equaliter partes hujus aquae, super unam partem, de qua cumque praedictarum rerum, quam intra tres horas resolvet, attrahendo ad se suam quintam essentiam, postea distilla hanc aquam, quae secum apportabit illam virtutem spirituales de rebus supra dictis, supra quas fuit affusa, & quas solvit, ex hac aqua, si dederis alicui infirmo solutionem alicujus rei, ipsius infirmitati proportionatam, et in illa aqua solutam intra breves horas operabitur tam mirabiliter, ita ut curari queant omnes morbi corporales a capite usque ad pedes solvendo in hac aqua, sic, ut dixi, medicinas appropriatas illi malo, quod vis curare. —

Libri quartus

& ultimus.

Caput I.

Maximum importans, & maxima necessaria doctrina hujus scientiæ est, quæ in sua operatione æstima- tur tractatio & regimentum ignis, ex defectu cuius mul- ti non sciendo, se gubernare, inverterunt & destruxerunt: illud rursus, quod bene inieperunt, & non scientes, Regulam hujus Laboris & processûs, culpam dederunt ipsi scientiæ & æstimarunt illam falsam & falacem. In quem errorem ne tu, mi fili, incurras, cum tibi hæc tenus manifesta acrimè clare secreta Philosophorum, volo in hoc tractatu loqui, de Regimine ignium, quamvis antècedenter te sufficienter in suis locis instruxerim, utrone adhuc tibi loquar de tempore, quod requiritur ad perfectam completionem operis, ut tu, si videas rem prolongari, non perdas spem, nec ab opere incepto, & imperfecto desistas labor, rem, sudorem & expensas relinquant, aut abicias, sed potius pro fine tibi Dabo lumen, & pro ali- quali solatio tibi breviter dicam & explanabo rari- ra nomina, quibus Philosophi appellarunt hunc benedictum Lapidem, & simul loquendo de raris Coloribus, qui in progressu hujus operis conspici- untur, finiam totum hunc Discursum. —

Capit. II.

Quantum attinet regimen ignis, ausculta illud, quod dicit Avicenna in principio sui operis, fiat ignis temperatus, & duret aequaliter die nocteque, cavendo semper, ne ignis augmentetur aut minuatur, secundo sit ad similitudinem caloris naturalis, cibum in stomacho hominis dirigentis, qui calor continuetur, donec materia nostra Lapidis incipit denigrari, & cum denigratum fuerit corpus nostrum, sive materia nostra erit liquefacta. Unde dicit Ruellus in Turba: videntes autem nigredinem illam acque immerere, scitote, jam corpus liquefactum, & tunc cavete, ne ignis augmentetur, quia infans, sive compositum, qui tunc vitam habere cupit, extingueretur, & totus spiritus periret, quia hoc opus quodammodo Creaturae hominis assimilatur. Etiam dicit Avicenna Philosophus: cum vero compositum, sive materia nostra denigratur, continuetur ignis eodem modo, donec albedo occulta appareat, & cavendum est valde, ne antequam compositum praedictum, sive materia praedicta incipit dealbari, obliviscatur ignem augmentare; sic per modum inferius scriptum, usque ad apparitionem dietae albedinis, lentus ignis semper est administrandus, finem expectando cum patientia morae, & absque laetitia, & prolixitate, alio modo, quis ad perfectionem operis pervenire nequit. Arnoldus dicit: postquam materia nostra sive compositio pervenerit ad albedinem, mutandus, sive augmentandus est ignis fortioris gradus, sed non ultra modum, sed talis calor esse debet, qui virtutem habeat desiccandi & illo gradu ignis, ut antea decoquatur, donec fiat albius nive, qua albedine

apparente perfecte, tunc habes Sulphur album Philoso-
phorum, sive perfectum ad faciendum argentum. Rosa-
nus in floribus Secretorum dicit. Vera nostra solutio non
est aliud, nisi ut corpus vertatur in humidum & re-
betur in eo natura argenti vivi, & fiat nigrum, deinde coquatur le-
vi igne, continuando usque ad perfectam albedinem. Et Tho-
mas dicit: Philosophi in libris duplicem ignem posuerunt,
praecipue siccum, & humidum, ignem siccum vocarunt om-
nem ignem cuiuscunque rei combustibilis; ignem vero humi-
dum ventrem equinum calidum, in quo manente humidi-
tate, manet ejus calor, & non manet majore tempore quin-
que aut sex dierum, sed ejus calor potest diutius conti-
nuari per aspersionem urinae mutae cum sale pluries
supra ipsum projectae: id ipsum dicit in alio loco, ignis
ventris equi est proprietas, quod non destruat opus,
sed augmentet propter sui humiditatem, nam alii ignes
destruunt propter sui siccitatem. Senior Philosophus dicit:
effodiatur sepulchrum, & sepeliatur mulier cum viro suo
in ventre equino, quousque sponte injungantur. Alcodo-
rus Philosophus dicit in turba: Abscondite materiam
vestram in equorum humido steriore, quia est sapientum
ignis calidus, & humidus & obscuratus, habens humiditatem
in se, & lucem benedictam, huic ergo non assimilatur
alius in modo, nisi ignis naturalis sani corporis, & hoc
secretum est regimen illorum ignium tale, quod materia
ad album poni debeat in igne humido, usque ad comple-
mentum albedinis apparentis in vase, lentus enim ignis
est humiditatis conservatio. Asthasius Philosophus in
turba loquendo de igne dicit: ignis lentus spem salutis pro-
mittit, calor excessivus elementa non acquavit, sed potius

humiditatem dissipavit, & destruxit animam. Antiphorus
Philosophus dicit: Scitote, quod totum beneficium cuius,
cunque artis est ignis temperantia, ideo ignem semper
caueas magnum, ne ante tempus perveniat ad solutio-
nem, quia haec producet te ad desperationem, unde dicit
Rosanus: caueas ignis ascensionem, quia si ignis ante
tempus ascendit, ante terminum fiet rubeum, quod non
potest, & ad monstrandum certum tempus faciendi ejus
extractionem dicit: Solutio corporis, & congelatio spi-
ritus oportet fieri levi igne, id est decoctione levi.
Etiam Bonellus dicit: per temperatum calorem corpus
sit suave & conveniens. Maria Prophetissa dicit:
& calor ejus fit sicut sal in Mense Maio & Junio, & proe-
dicta Maria in uno altero loco dicit: Nota, quod totum
Regimen constat in temperie ignis. Hujusque tibi mon-
stravi cogitationes Philosophorum, qualis debeat esse ignis,
& calor operis in principio, & usquedum perveniat
ad albedinem, nihilo minus mihi videtur plus secundum
balneum Mariae, quo ego usus sum loco fimi equini
cum igne lucernae subtilis, quia iste ignis potest dari
proportionate, prouti pluries dixi, & te admonui,
& prouti te instruunt Philosophi ad hoc, ut in hoc bal-
neo conservetur calor, qui cum majori Regula & mi-
nori fastidio nunquam tamen deficit in sua necessaria
humiditate. —

Capitulum III.

Calor ille, qui convenit operi usque ad albedinem per-
fectam est diversus ab illo, qui requiritur ad rubedinem
producendam, quia tunc opus est, ut ignem augeas, et ideo

dicunt Philosophi, quod operi nostro conveniant, duo ignes, id est primus calidus, & humidus, qui est praedictus fimus equinus, aut balneum Mariae. Et alter ignis, dicunt, quod sit calidus & siccus, & est ille, qui fit in furno cinerum, & id ipsum potes etiam facere cum igne Lucernae, qui fit tam potens, ut possit ovum gallinae excludere, & iste est calor, per quem materia primo fit citrina, & postea rubra, & post modum poteris augere ignem ad summum, qui illi amplius nocere nequit, cum totaliter materia sit omni humiditate privata.

Caput. IV.

U²idetur mihi, quod satis locutus de regimine ignium sim, qua propter veniam ad regimen tempore, quod requiritur ad faciendum hoc opus, quod etiam est varium. Heracles dicit; quod quando materia est soluta in aquam & stat in balneo Mariae, aut fimo equino cum continuo calore tam intenso, ut eo ovum excludatur gallinae cum, inter spatium sexaginta dierum perveniat ad sui corruptionem, & incipiat fieri aqua, & postea continuando dictum calorem fiat ex materia nigra alba, quod ipsum de sexaginta alii dicunt: Sed ego tibi dico, quod totum stet in sollicitudine operantis. Ad faciendam postea solutionem usque ad finem multi cum Phoenice dicunt: quod debeat stare duobus annis, & Daniel dicit: quod debeat stare novem mensibus, & fiat terra nigra, alba, & rubra. Et Avicenna dicit: lapis noster non destitit a creatione hominis per novem menses; & multi alii diversa praefixerunt tempora, nec tibi

mirum videatur, si in hoc fuerunt Differentes Philosophi, quia
haec Differentia oritur, prouti tibi dixi, ex manipulatione ope-
rantis, & etiam potest esse, quod variant tempus secundum
conditiones & provincias, & forte etiam, quod aliqui fecerunt
annos, ea Decem mensibus, aliqui ex octo, & aliqui ex plu-
ribus aut paucioribus, & aliqui dividerunt verum annum
in quatuor partes, & fecerunt solum annum trium mensium,
& nos constiturimus annum ea duodecim mensibus, solum
tibi dieo, quod si illi habuissent lumen tam fidele, & clarum,
quam Ego tibi dederim, absque quo debuisses consumere
tempus in studiis & diversis probis, usquedum occultam
Philosophorum doctrinam penetrasses, non fuisses minus una-
cum illis in hoc particulari discordans, sed totum negoti-
um consistit in gratia Dei, qui diversi modo & diverso tem-
pore concessit hanc divinam intelligentiam operantibus. —

Caput V.

Nota tamen bene fili mi illud, quod dicit Moënsis Philoso-
phus in turba, qui eos reprehendit, qui de tempore hujus operis
inquirunt & non volunt expectare eum patientia ejus
finem autumantes, rem nimium prolongari. Attendite filii
doctrinae, quilibet nostrum arboris inserens non sperat fru-
ctus habere, nisi post tempus suum debitum, quare ergo
vultis hanc mirabilem operationem habere absque proli-
xitate & regimine continuo, cum sibi in hoc mundo par-
aut simile nihil inveniat, nec tanti valoris & virtutis,
& notifico vobis, quia nihil magis dolorem generat in corde

haminis, quam errores in hac arte, dum quis putat, se habere totum mundum, & propter suam impatientiam, & festinationem in regendo, nihil peritus in eorum manibus invenitur. Apporet vobis igitur jugiter compositum, sive materiam nostram terere & coquere & ne vos taceat longa quavis operatio. Quare attendas reprehensionem, quam tibi dant Philosophi, quaerendo cum patientia, non volendo expectare tempus desertum, & audias exemplum seminantis, qui non sperat sperare semen grani in bene cultum agrum, aut terram, licet non speret fructum, nisi post multos menses. Et hortulani, qui non desunt plantare poma, vas & alios dulcis fructus supra alienos truncos, quamvis non aquirat fructus, nisi post tertium annum sui laboris, tamen expectat eum patientia suum praemium per longum tempus, & tu non velles cum minori tempore te applicare operi tam pretiosissimae rei, & si aliquod incepisses, velles desistere, quia non tam subito, prouti velles finiretur, & subito consequi velles finem desideratum. —

Capitulum VI.

Quapropter si tu fidi mi sine errore operari volueris, nec propter tempus retro manere, quia ad finem perducas, hanc per excellentem in mundo solum pretiosissimam rem operaberis eo modo, quo tuus amantissimus Pater operatus est, sine reflexione ad tempus, id est, quando habueris selectam tuam materiam & postquam in balneum, aut furnum posueris, fac ut illam ibi contineas in simili calore temperato tanto, ut corrumpatur, & licet incipiat nigra, quia sine hoc

nunquam rem bonam faceres, cum sit necessarium in hoc adimple,
& dictum Philosophorum, qui dicunt: Corruptio unius est
generatio alterius, & postquam videris, quod ad corruptionem
& nigredinem pervenerit, fac ut sit niter calore continuo,
& tuam materiam non moveas, sed sequere tandem, donec
videas dictam materiam fieri corpus, & post multos colores
scindi, diffindi & fieri albam, & fixam sine ulteriori mu-
tatione: quo facto habebis perfectam primam solutionem &
congelationem, quam postea denuo resolue, & recongela
pluribus vicibus praedicto modo, usque dum sit completa, &
sic si volueris adoperari ad rubrum, postquam materia
bene fuerit alba, & sicca, mitte illam in cineres, prouti
similiter intellexisti, in quibus cum augmentatione neces-
saria stet. ignis tam diu, usque dum fiat citrina, & postea
rubra, quam deinde solvas & recongelas operando prouti
superius tibi clare demonstravi, & sic habebis tuum con-
tentum completum sine mansionem in dubio temporis lon-
gi, aut brevis, de quo non debes curare, sed cum patienti-
tia expectare, ut tua materia corrumpatur, & fiat
corpus, & tali modo fiat, & desiccetur, ut remaneat fi-
xa sine ulteriori mutatione, & postea cum majore ig-
ne fiat citrina & rubra, & sic de multiplicatione &
fermentatione & projectione laborando cum diligentia,
prouti te docui, cum operatione fies certus de veris
temporibus, quia experientia est rerum omnium maistra. —

Caput. III.

Et quia sum intentionis veniendi tandem ad finem hujus
operationis, tibi volo explicare varietatem Sominum hujus
benedicti Lapidis appellati, prouti in principio hujus Tracta,

tus dixi, quæpidio Philorum, quia juxta varios effectus, quos in
demonstratione demonstrat, etiam varie appellatur, prima
vice, quando materia est soluta, ipsam appellant Mercuri-
um Philorum, & sperma metallorum, & primam materiam;
quando prima vice fit nigra, appellant illam terram nigram,
& corpus immundum, quando postea fit alba, appellant
illam terram albam mundatam, & aliqui appellant Avim
Metis, id est experimentum Philorum; & aliqui appel-
lant aërem, & aliquoties appellant Sulphur Philorum, &
quando est rubra, appellant ignem & corpus complexionar-
tum, & sic semper variant, & mutant nomina, quæ illis
tandem illam ignorantibus, & illi dant omnia nomina, quæ
illis placent, propter tot mutationes, quas facit, antequam
reducatur in corpus diffinendo se, & finaliter fiat alba,
& in sua circulatione faciat diversissimos colores, quos
dicunt Philosophi, & ipsi effectus me docuerunt videndo
diversitatem tantorum colorum, quantos sibi homo ima-
ginari potest: in particulari autem sequuntur hic speci-
ficati colores, unus post alterum, id est niger, albus, viri-
dis, obscurus, violaceus, purpureus, flavus, citrinus &
ruber, et sic diversi illi colores, quos narrare longum
esset. —

Capit. VIII.

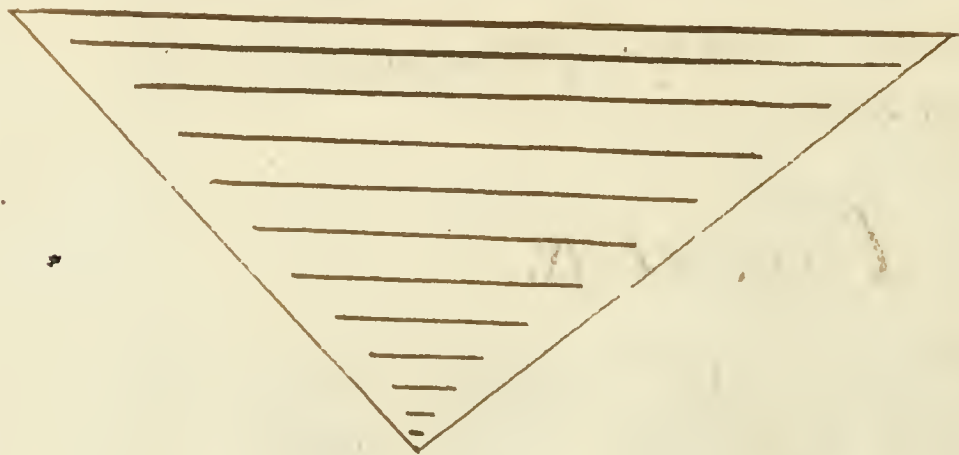
Et quamvis dictorum colorum mentionem fecerim, non tam-
men debes eos curare, nec eorum operationes, sed solum atten-
dere operationem trium colorum, principalium, id est nigrum,
album & rubrum, & scias, quod omnes colores, quos tibi di-
xi, appareant post nigrum, sed quando veniet albus & postea

ruber, non veniet alius, quam citrinus, qui est principium ru-
bri, & quando factus est ruber, tanto plus fit, quando non am-
plius mutat colorem, & quo magis materia fit rubra, tan-
to magis melioratur, & perfectionatur, alii ea spllicant, &
distingunt colores huius lapidis, in quatuor colores prin-
cipales, cum sit composita ex quatuor elementis, id est,
terrâ, aquâ, aëre & igne, sic fit primo niger, utpote ap-
propriatus color terrae, postea, albus appropriatus color
aquae, postea citrinus aëri, dein ruber igni. Et scias,
quod haec materia sit valde amica numeri quaterni; unde
aliqui ideo Amalgamarunt & selexerunt, quatuor vicibus,
prouti superius diximus hunc numerum & plus perfectus
omnium est plus completus, & reducendo illum in figuram,
est justissima figura totius Geometriae; de his coloribus
igitur variae explanationes Philorum castrant, sed haec non
debet curare ingeniosus artifex, sufficiens illi, ut non so-
lum obtineat tres supra denominatos colores, id est nigrum,
album & rubrum. Ultimum & primum omnium redderem
do te certum fili mi dilecte, quod cum ego manibus meis
laboraverim & viderim hos colores, non solum hos tres,
principales, sed etiam reliquos infinitos viderim, & in
annis supra millesimum, quingentesimum, octavo, &
nono, & etiam ultra millesimum quingentesimum
vigésimo secundo, sicuti in vigésimo tertio profecerim,
& reduxerim omnia pro gloria omnipotentis Dei ad
summam perfectionem. —

Capit. IX.

Quam ob rem hisce fili mi habes brevi hoc compendio
claro & manifesto secretum secretorum tantopere

occultatum ab omnibus Philoſo; conserva illud igitur & cuſto,
di cum illa Diligentia & reverentia, quae ad tantum nego-
cium requiritur, ut non pereat in manus insipientum;
cum in eo contineretur perfectiſſima res totius mundi, lau-
dando, & gratias agendo Datori omnium bonorum Domino
Deo nostro, quod te dignum fecerit intelligere mirabile ma-
gisterium hujus artis, & teneas mente semper illud, quod ti-
bi dixi, & de quo te admonui, id est de timore Dei, &
amore sui Sancti nominis, & bono proposito, ut sis bo-
nus dispensator ea operato erga pauperes, & egenos, &
in omni alio opere, ex quo honor & gloria Dei nasci-
tur, adhortando te etiam, ut priusquam incipias aliquid
operari in hac materia, primum semper recurras
ad unam bonam devotam & cordialem orationem,
cum qua impetres a Divina Majestate, Dona-
trix infinitarum gratiarum, supra omnes creaturas
humanas gratiam perficiendi pretiosissimum & bene-
dictum hunc Lapidem; Laudetur ergo Dominus
Deus noster Pater, Filius & Spiritus
Sanctus, per omnia saecula sae-
culorum. Amen.

Tractatus II,

In quo declarantur occultissima
Arcana matris Naturae Philae
nostrae.

In Nomine aeternae trinitatis
Patris & Filii & Spiritus Sancti
Amen.

Quam felix es! O tu, qui potuisti ad lectionem
hujus generalis clavis accedere! Lector, terque quidem, quater
que beatus, nam quae secretissima ab antiquis tam Aegypti-
torum, Arabum, quam Caldaeorum, Assyriorum & Graecorum
regibus obscurati commentata tradita sunt, maxime vero quae,
quae a Haimundo Regi Edwardo, qui quidem itaque observando
suam obligationem dictum Regem maximo suorum arcanorum
cum illis reservatis & juramenti obligatorio participem facere
voluit; sed tamen cum omnibus suis longis & laboriosis circum-
scriptionibus sui pretiosi caeli & incorruptibilis quintae Es-
sentiae, aut spiritus Divini infinitarum miraculosarum vir-
tutum dotati & pleni mediante, cujus ardente potentia, sub-
tilitate & spiritualitate per artem nostram ad debitum He-
mimer ignis, circulationem, subtilisationem, digestionem, putre-
factionem & separationem partium sterilium & damnata-
rum, & in fine per necessariam manipulationem ille spiritus
pertingit, ad tantam sublimationem extremam, unicam &
incomparabilem virtutem dixit, nihilominus nihil dixit,
quam vanitatem respectu illius, quod cum brevi discursu
sine magnis laboribus & operationibus conjunctim cum tantis

in finitis ingredientibus simplicium gemmarum & lapidum dicere
potuisset; quia si voluisset revelare verum Arcanum omnium
Arcanorum, potuisset concludere eum primo & ultimo extremo
omnium suarum specificatarum experientiarum & factarum
in virtute hujus pretiosissimi Menstrui. Sed hic Haimundus
occultavit, & sibi soli reservavit clavem majorem hujus divi-
nae operationis. Sicut observandum est, quod in prima compo-
sitione sui spiritus, quantum ille attingit spiritualem tuam ar-
dentiam, ille debeat confortari cum Sale tartari aut Sale Ar-
moniacō nostro, attribuendo illi nomen aquae foetentis, ad vocan-
do illam ad conjungendam animam cum spiritu, sine qua
spirituali unione est impossibile, ut dictum menstruum aut
Coelum Haimunci perveniat ad allegatam suavitatem odoris,
aut mellifluitatem, utpote signum suae ultimae perfectionis,
& cum sit certissimum, quod nulla res possit dare plus, quam
in se contineat, quomodo ergo erit possibile, cum non per-
venerit medium ad perfectionem, & possit reduci una materia
a matre natura ad summam perfectionem, aut corpus
incorruptibile fixum ad summam spiritualitatem, utique
etiam notandum, quod in fine supra dictae Donationis Hai-
munci, in qua ille ultimam suam medicinam appellat coro-
nam caelestem, conjungat primis extractionibus infinitarum
variarum ingredientiarum spiritualem suam solutionem cor-
poris aurei facti in virtute pretiosi sui Coeli, mediante qua
unione extollit ad tantam virtutem & dignitatem nominis
suam medicinam; sed cum hac unione, & mixtione decepit
regem Edwardum, qui ipsum noluit reddere eapadem verae,
simplicis & realis separationis sui corporis Philosophiae
saluti, per pretiosum suum Coelum, sive Menstruum, cum
partes illae solae sine omni alia re potuissent supplere vias
omnium virtutum tantarum infinitarum mixturarum. Ne au-

autem ille pertingat, nec habeat puram, & sinceram spem sive spiritum solis, idcirco voluit onerare rebus extraneis suam praedictam solutionem, mediante cuius conjunctione ipsi subtulit modum, & scientiam ulterius progressus.

Ego autem, charissime fili, te, tanquam sincerissimus parens faciam ita capacem per medium, & in virtute sequentis clarum luminari, & partialis sive clarae declarationis hujus secundum di libri, per quam tu fies patronus, & participes non solum annuum reservatorum arcanae mundi, a Hai mundo, sed etiam quaeque ab omnibus Philosophis unquam fuerunt occultata, & sibi ipsis reservata, ita quidem, ut omnia secreta illorum immediate scias, & agnoscas. Hoc tantum interest, sicut te saepius monui, ut tanto thesauro perfide non abutaris. Vale? —

Tractabo primo de clavibus reservatis in primo libro & claro luminari, quomodo fiat benedictus Lapis noster vegetabilis Hai mundi Lullii. Nota igitur, ubi liber tractat de acquisitione spiritus, qui necessario debet esse tartarizatus cum suo sale subtilifato & facto volatili cum illo claro fonte suae propriae naturae, sine qua spiritualitate nunquam se uniret spiritus cum sole, & non posset facere perfectam solutionem, nec tam brevi tempore unquam attingeret in debita sua circulatione necessariam suam fragrantiam, melliflunitatem & suavitatem odoris, facies & procedes, prouti sequitur. Recipe de ipsissimo Tartaro vini vermiglio, de quo fecisti aquam tuam ardentem & juxta usum commune in debito vase cum suo cooperculo bene lutato, pone illum ad calcinandum in fornacem vitream aut figulinam relinque, hoc tam diu intus, usque dum in perfectam albedinem perveniat, quem postea pulverizabis & pones in locum frigidum & humidum supra unam tabulam marmoream, aut saccum filtri

in suo vase supposito, qui sic solvetur in aquam. Accipe
hanc aquam, postquam eam saepius filtraueris, & iam fuerit
clarissima & pone in Vitruali, aut ventosa supra cineres
calidas, ut evaporet aqua & remanebit oleum, in continua igni-
nem suaviter, & oleum totum congelabitur in salem albidissimum
& acutissimum, & postquam salem habueris, conserua illum
in vase pitreo & loco humido, habeas dein acetum fortis-
simam & acerrimum similiter ex vino Verniglio generoso
factum sine confectione aut mixtione distillatum per
quatuor vices, & abiectione semper primi phlegmatis,
& nota, quod ejus distillatio vadat in contrarium vi-
ni, in quo in principio salino erunt spiritus ardentes,
accipe dein tuum salem & pone illum in ventosam pa-
rum ad dictam corporis supra fornacem cinerum &
infunde supra illum salem tantam acetum distillati suc-
cessive, quia in fectendo salem acetum incipiet sal-
tare in altum, & quando erit placatum, & non amplius
bulliet, infunde tantum, ut acetum uno digito supernatet
super salem, tunc da ignem carbonum, & suaviter faci-
endo evaporare acetum, quando de novo inuenies conge-
latum & exsiccatum tuum salem, sine illum refrigerari
per se supra ipsissimum furnellum, & quando erit frigi-
dus, repetas de novo ipsam successivam, prouti antea fecisti
cooperire eum novo acetum, & tot vicibus facies istam
reiterationem usque dum videris, quod in congelatione dic-
ti salis compareant certae strimae, lucidae, in forma
naturali sublimati Mercurii & tunc erit perfecta tua qua-
litas ad veniendum illum cum spiritu & pro majori tua
securitate, quod nihil desit, & in nullo erro, facies se-
quentem probam: Accipe parum hujus salis, & mitte

illum in ventosam, supra carbonem, & videbis, quod in secundo gradu ignis incipiet solvi in oleum, in contrarium prouti faciebat in principio, quia, quo plus ignis illi caretur, tanto plus siccaretur, sed jam factus, prouti esse debet, non amplius desiccatur, sed semper fluit & de hoc sale adjunges unam unciam, quatuor uncias aquae ardentis, prouti liber clare te docet, pellendo illum prius duabus aut tribus vicibus per alembicum unitum simul cum spiritu. —

Nunc igitur nota secundam clavim, cum qua facilitabis tuam solutionem, antequam conjungas sallem cum spiritu ardente; accipe tuum preparatum aurum, id est, terram rubicundam impalpabilem ablutam & impraegnata cum spiritu universalis, prouti ars requirit. Accipe de tuo sale competentem & pondus de terra, prouti liber te docet, & supra lapidem porphyrium, aut in mortari vitreo teres omnia simul, & videbis, per potentiam & activitatem hujus salis spiritualis, reduci tuam terram in oleitatem simul cum sale, & hoc facto claude ea in pellicano, & fac ea circulari per illud tempus, quod te liber docet, id est usque ad illud signum suavitatis, odoris, & inuenies te sedisse philosophicam solutionem & habebis tuum pretiosum coelum completum, & in fundo vasis remanebit terra sterilis & damnata, septa. Dein coelum clarum a terra cum subtilitate & attentione, & serua illud in vase vitreo optime clauso, ut non evanescat per aerem, quia omnia sunt spiritus tam coelum, quam corpus aut terra, quem tenet in ventre suo spiritualiter & philosophice solutum, quando opus requirit.

Quantum ad manipulationem & separationem tui coeli a terra non opus est, ut tibi aliud quid dicam; sufficit, ut per alembicum Herortae cum suo recipiente bene clauso, in balneo Mariae pellass, & repellas tuum coelum tot vicibus, usque dum potentia

caeli debilitetur, & tua terra in eo soluta se ponat inspissata,
oleosa, redeundo retro in forma pluviae, & maneat tua solutio
in fundo Retortae cum suo recipiente, & caelum tunc transibit
insipidum in recipientem, relinquendo omnem suam virtutem in
oleo, & tunc habebis perfectum tuum Mercurium Philosophicum
tam pretiosum sicuti tiber, qui sequitur clarum ejus lumen
declarat. Haec est ejus clavis major numeri quaterni, si
ne quo arcano naturae consumeres longissimum tempus in
formanda tua solutione, aut Mercurio Philosophico, Corpore
aut Lapide, & fixum non fieret volatile, nec volatile
deveniret fixum, cum consistat in observatione nu-
meri quaterni, abbreviatis, quia in quarta congelatione
intrat Tincturam per medium intrinseci caloris, quem
in se contineat tria corpora in uno inseparabiliter
conjuncta, quae in propria virtute sine igne materiali
habent fortitudinem sudandi, se calefaciendi & conjun-
gendi in corpus. —

Nota igitur bene, quod tibi dico, quando habebis inclusum tuum
Mercurium Philosophicum, qui potest nominari verus sudor
pretiosissimi Lapidis in suo oco Philosophico, & per medium
debiti sui ignis regiminis transierit per suam corruptio-
nem, & nigredinem, ubi tot varii colores apparent, debes atten-
dere, quod quando tua materia apparebit, quasi in forma arc-
tus caelestis, aut erit tota cooperta superius nigredine, &
non faciet amplius oculum in medio, sed totaliter erit cooper-
ta, & abducta. tunc extingue tuam lucernam, quia si non
observaberis hoc tempus, de novo evalescent colores & re-
sibit tua materia in primam nigredinem, & incipiet de
novo circulari per aliquot dies, antequam veniat primum
signum, & multi, qui non sciverunt, observare hoc tempus,
prolongarunt opus, dicendo, quod pluribus vicibus post varios

colores fiat nigra, antequam faciat, & compareat oculus galli
in medio; quam ab rem accurate procedas, & videbis mirabilia
naturae, quia sic in frigore per quatuor dies continuos visi-
biliter videbis eam laborare in propria virtute, & se restrin-
gere; ut supra dictum. Post finitos quatuor dies rursus ac-
cendas tuam lucernam, & subito incipiet liquefieri, & de no-
vo fluere, continua per ipsum numerum quaternum ig-
nem lucernae, et ejus finitis estingue de novo, & sine
eam laborare cum proprio elemento ignis sui intrinseci.
post quos finitos quatuor dies de novo accende lucernam,
& sic facies quatuor tuas congelationes in frigore, & so-
lutiones in calore, & debes scire, quod per primas tuas
congelationes permaneat tua materia, in nigredine, &
in tertia autem fiat lucidissima prout chrysellum,
aut subtilis glacies, & in quarta congelatione, post-
quam se restringere finiverit, sicuti antea apparuit
chrysellina apparebit lucidissima, seu splendidissima,
sicuti radii solares, cum centum mille stellis naturalibus
assimulantibus se auro foliato, & scias ulterius, quando
quinta vice accendes lucernam tuam, non tardabit media
die, & tuum corpus corruptum, & totaliter dispositum ad
novam generationem incipiet fieri volatile, et saliet in
altum usque in summitatem colli, ovi tui Philosophici,
& redibit descendendo in terram ad formandum se bene,
dictum Lapidem in centro tui ovi, in forma Graminis cum
giris & motibus supernaturalibus & non possibilibus ima-
ginari cum mente humana; sine dubio ideo, & in eum fi-
nem, ut melius cognoscatur potentia Divina, utpote parens
naturae, quae dignatur condescendere pauperi uni peccatori
imitari occulta ipsiusmet naturae, quo sine misericordi

Consensu suae divinae infusionis & illuminationis non est
possibile unquam peruenire, & vias pariter securas, quae
neque potentia, diuitiae, fortitudines, scientiae & doctri-
nae humanae, multo minus violentia nihil possint ipso
facto in hoc Divino arcano. Sit itaque semper lauda-
bilis aeternus & magnus Deus Pater & filius &
spiritus sanctus, qui nobis valuit relinquere per
lumen hujus divinae operationis & intentionis matris
naturae unquam talem materiam, quae pro figura potest
esse, sine offensione sanctissimae trinitatis, aeternitatis
conjunctae in uno solo Deo, & similis esse tribus per-
sonis, habere tres facies in uno solo corpore, Des itaque
supremae Deitatis trinae, & unius gloriam. Ex infini-
tis & in variis linguis impressis & manu scriptis no-
tis ab antiquis, & modernis cum hac divina scien-
tia dotatis & illuminatis Philosophis, utique degisti,
& relegisti, eam quantis varietatibus nominum occulto-
rum sensuum per metaphoras, & figuras, quae sciverunt oc-
cultare Lapidem, sive non Lapidem aut primam materiam,
de qua incipere debemus.

Nota bene, & adverte, sed non intelligendo primam origi-
nem, de qua ipse fuit generatus, cum in hoc tempore haec
huc non sint actualiter conjuncta quatuor elementa, nec
multo minus a matre Natura & concordantia influen-
um caelestium Lapis, aut Mercurius & Sulphur, nostrum
reductum ad summam condensationem, & hac de causa di-
xerunt, quod ingeniosus Artifex debeat incipere ab una
re plusquam perfecta, quae est ex complexione sua
incorruptibilis, & non contineat ullum elementum,
imo in potentissimo permaneat immutabilis ad instar
Salamandrae, & loco destructionis aut acquisitionis ali-

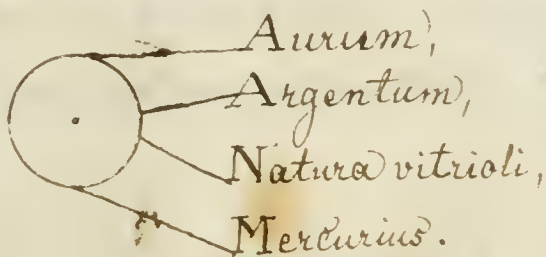
Cujus maculae magis elucet, prouti radii ipsissimi Solis,
& sic habes, quod observes pro praeepto, ut incipias ab
illa parte, ubi mater natura cum influentis planetarum
& arcanis viscerum terrae determinavit, ad ultimam per-
fectionem suum cursum, id est noster Lapis, qui nobis
servit pro materia prima, & hoc est f verum & solum
fundamentum tam incorruptibilis operationis & altis-
simae fabricae. —

Sola bene, Raimundus Lullus nominat Originem & ul-
timum finem nostri Lapidis, per nomen duorum extremorum,
id est ultimum & primum extremum, & quamvis lapis no-
ster sit una res, sola sine ulla mixtione rei extraneae,
aut alienae, tamen prima ejus origo, prouti etiam ultimus
finis suus non abs re appellatur, cum nomine Chaos,
propter primam potentiam generalem & universalem ge-
nerativam, quam in se continet tam bene, tunc magis,
quando pervenit ad suam naturam & perfectam aetatem
posse multiplicare & praerogare suum simile, prout li-
ber te plane docuit, nihilominus viae sunt diversae
& differentes una ab altera; quae propter Lapis mutat
& variat nomen & formam, sed nunquam speciem, quam
vis in aliquot locis appellatur Lapis, vegetabilis, & etiam
animalis, cum sint multi alii Lapidis, qui dependent tan-
quam rami ex planta aut pede majori. Nunc igitur
nota bene causam, quare et quali modo formentur
isti differentes Lapidis, qui in semet ipsis sunt uni-
cus & solus, jam ergo superius dixi, quae sint variae
viae, per quas potest perveniri ad philosophicam de-
structionem nostri Lapidis, & non alium effectum, quando
multi se ipsos decipiunt, quod separentur quatuor ele-
menta in ipso Lapide perfecte conjuncto, quia in substan-

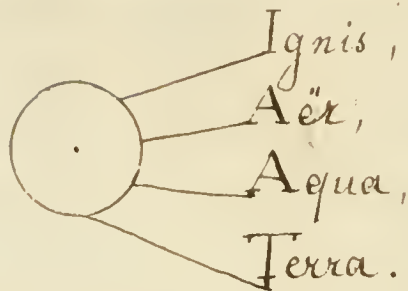
lia sua remanent semper a principio operis, usque ad
complementum & ultimam elementationem corporis spiri-
tualizati unita. Intellige igitur principalem causam me-
riorum terminorum, quibus a saeculo in saeculum post in-
finitos saeculos, & longas experientias usi sunt investigato-
res hujus Divinae scientiae. Nunc igitur nusquam ea ori-
ginali libro & lumine intellecti, quomodo per medium
unius menstrui debeat esse facta destructio, sine soluti-
o & corruptio ad novam formam generandi lapidem
nostrum, cui aquae menstruali dederunt diversissima
nomina, aliquoties illam appellant menstrum vegeta-
bile, & herbale, aquam ardentem, spiritum divinum tarta-
ritatum, vel de tartaro abstractum, Caelum, Zaimundi
Zulli, vitriolum naturae, acetum acerrimum, fontem
clarum ipsiusmet suae naturae, aquam aut menstruum
factens, materiam vilem, Draconem devorantem cicor-
do in aliquibus textibus, quod salia sint principia o-
peris, nominando illa aurum complexionatum, aquam per-
manentem, menstruum corrumponis, aquam Mercurialem,
spiritum universalem, aquam caelestem, sperma metal-
lorum, primum & ultimum extremum, Zenem, qui man-
ducat & devorat suos filios, Leonem viridem, electuari-
um naturae, & in fine Chaos germinans in suo simili. —
Separemus itaque hanc confusionem nominum de aquis men-
strualibus, ex qua varietate nominum, ut non specificent,
ad eandem compositionem unum, aut aliud servit, obsus-
cant intellectum illorum, qui non habent verum lumen, &
cognitionem specifièi quod inserit tam ad primam aper-
turam & solutionem nostri Lapidis, quam etiam ad ulti-
mam elementatam suam formam, & incipimus de lapide
vegetabili, tanquam nobiliori, ut in hoc modo clare videbis,

propter quam eandem Lapis variat & mutat nomen.
 Sufficiens & abundanter ita quae tibi declaravi, quando Cae-
 lum Raimundi Cullii non sit compositum ex alio, quam ex
 aqua vitae perfecte rectificata, & exorta cum suo sale, cum
 illis observantis, necessariis, quae requiruntur, & cum hoc
 caelum sit compositum ex rarissimo & spirituosissimo
 vegetabili, quod inter omnia vegetabilia invenitur, &
 habet potentiam reduendi etiam cum circulatione sua
 ipsum Lapidem nostrum in spiritum, ex quo cum pro-
 gressu temporis & mediante necessario regimine ignium
 formatur nostrum Elixir, & medicina magna, quae eti-
 am ob hanc causam in ultima sua elementatione no-
 minatur nomine appropriato sui menstrui, id est lapis
 vegetabilis. Adverte igitur, quod per compositionem huius
 us caeli non comprehendantur, nec intelligantur alia
 nomina menstruorum, aut aquarum menstrualium, quam
 haec sequentia: id est menstruum vegetabile, aqua ar-
 dens, & spiritus, aut quinta essentia vini tartarizati,
 vel de tartaro abstracti, aqua caelestis, id est caelum Rai-
 mundi Cullii, ignis, aer, aqua & terra, acetum acerrimum,
 fons clarus, ipsiusmet naturae. Nota menstruum caele-
 ste, & spiritum universalem pro ablutione & imprae-
 natione tuae rubicundae (nota ad faciendum volati-
 lem, & spiritualem, dispositum, & complecionatum saltem
 ad auctorem & unionem alias nullo modo se coniungit)
 & impalpabilis terrae, & adverte, quod Raimundus in
 sua tabula alphabetica Cadielli declarat pro primis
 principis.

Primum principium.

secundum principium.

in hoc passu non opus est veritate, dicam, aut faciam aliam ex-
plicationem, sed solum manifestare tibi debet illud, quod. Huius
mundus vult significare de natura visibili, teneas igitur mente,
quia tibi tractabitur de formatione Lapidis mineralis, te fa-
ciam capax illius, quod vult inferre, & videbis, quod tam in
nostra prima materia, sive Lapide, quam in materia universali,
& grande Chaos minerali cum ipsissima matris natura unita
inveniatur, & sic solum nomina aquarum istarum menstrua-
lium pertinent ad reducendum Lapidem nostrum in primam ma-
teriam, quae est noster Mercurius Philosophicus per medium eius
formatur. benedictus Lapis vegetabilis. sequitur nomen aquarum
menstrualium per medium, quarum componitur lapis. dictus ani-
malis, id est aqua aut menstruum factens, Draco devorans, ma-
teria vilis, immunditia, quae projicitur in vias, resque ubi in-
venitur, & advertas, quod in hoc passu multi maneant decepti,
credentes, quod Philosophi intelligant, quod nostra prima materia,
aut ex aqua componitur, Lapis proveniat, ex materia absurda,
& vili, & quaerunt, & defatigant se ex stercore & menstruis
foeminarum facere aurum, & quamvis hi tales erent con-
tra naturam, & clara praeccepta hujus Divinae operationis
nihil aminus, cum licentia vestra, ut non pro Grobiano, turpi-
loquo & licentioso habear, volo me declarare, sed tamen
conditionaliter in favorem horum amentium cattenatorum,
non negando ex integro, quod in stercore aut foetibus cor-
poris humani non possit inveniri, aut extrahi aurum, &
etiam ipsa nostra prima materia, sed advertite bene, quia

oportet, ut aliquis illorum plus deglutiret bonas, & magnas
partes finissimi auri, & tunc secrete, & sine omni dubio absque
que artificio Philosophico, & influentiis caelestibus, & con-
cordantiis planetarum, & aëreanis viscerum terrae virtuo-
si, & magni Chaos universalis, sed solummodo naturaliter
caerent aurum unitum cum ipsissimo Lapide. Quare
Debes scire, quod loquendo de menstruo foetenti, materia
vili & modico, aut nullo pretio valent inferre, & loqui de
mediis terminis, qui debent aperire, destruere & salvare
nostrum lapidem, & cum sit compositum hoc menstruum
ex talibus extractis ex stercore & urina humana, ar-
tificioso tamen est potentissimum, & tam acutum ac
caetens, licet sit albissimum, quod in odorando illud to-
lat quasi respirationem, jam si scire cupis, quomodo re-
ducantur haec salia in menstrua foetentia, legas testa-
mentum Artesii, & invenies clare, quomodo procedere
Debeas in calcinatione corporum metallicorum, & quod
per viam putrefactionis, id est caloris humidissimi, haec salia
salvantur in aquam, nam in vincto illam, quae transit
per alembicum, illorum menstruum est illud, quod manet
aqua permanens, reiterando toties dictam aquam supra
illud, quod remanet, usque dum totum transeat; & hoc mo-
do per semet ipsum acuitur, & fit spiritalis, sequere
ergo hunc stylum & regulam, & facies per medium hujus
menstrui animalis foetentis perfectam solutionem Phi-
losophicam tam bonam, & efficacem, quam cum menstruo
vegetabili, aut minerali, quamvis in principio illi desit
virtus, & pretium, usque dum ad ultimam suam sepa-
rationem perveniat, in qua remanet privata omni ma-
lignitate auri, & humiditate extranea, id est mercurii Phi-
losophici. In hoc modo igitur causante originem tuam so-

lutionis tui lapidis, acquirat nomen animalis, & nota, quod in fine hujus tractatus tibi patefaciam compositionem hujus aquae, & quomodo uti debeas hoc sale pro acuitione tuae aquae appellatae à Frimundo Lullio aqua factens, sive sal armoniacum nostrum, pro confortatione illius, & etiam menstrui vegetabilis, pro uti inferius intelliges. Sequuntur nomina menstruorum, quae pertinent ad formandum Lapidem mineralem. Ut non sim prolixus cum repetitione variorum nominum menstrualium poteris referre ad ea legenda in antecedentibus specificationibus, & ubi dicitur, quod salia sint principium operis, id tibi dixi, quod in testamento Artesii sis inventurus, quomodo fiant illa salia, ex quibus componitur menstruum, id est ex primis duobus luminaribus, sale & luna, ex quibus Lapis formatur, & hoc est illud, quod Philosophi dicere volunt, quod in compositione Lapidis nostri non intret res extranea, aut aliena, nec varium, quod totum destruit ex, trahendo illi ex ipsissima nostro lapide, albo & rubro, aquam menstrualem per spirituales solutionem, & reductionem in primam materiam, sive Mercurium Philosophicum, & hoc modo sine omni admixtione cum iisdem regiminibus ignium, quae necessario observari debent in Lapide vegetabili, datur forma completa Lapidi minerali. Non ualeo intermittere, antequam tibi declarem altera menstrua, quae proveniunt, & suam originem ex mineralibus trahunt, & sunt, quasi una, eademque res, quia in uno corpore, & massa unita reperiuntur, te reddere capacem, quidnam sit spiritus, aut menstruum corrumpens, sperma metallorum. Nota igitur, quod hoc extrahatur ex Saturno, reducendo illum prius totum in salem, postea in aquam cum tot reiteratis distillationibus per retortam, usque dum haec aqua de novo congeletur, & non ulterius transcat,

quae congelatio in forma terrae appellatur, semen masculinum,
in quam seminabis tuam rubicundam & impalpabilem terram
aurcam, regendo te cum regulis universalibus regiminum ignis,
& scias, quod hoc menstruum habeat qualitatem majorem re,
liquis omnibus corrumpendi intra breve spatium, aut tempus
tuum corpus, aut Lapidem, ab quam causam multi appellant
Saturnum, aurum Leprosum, cum sit metallum sat impurum,
crudum, & indigestum, licet habeat maximam tincturam sola,
rem in se, & sit dispositissimum ad realem transmutatio-
nem, & cum sit hoc sal, aqua & semen Tres malignissima,
propterea cum viva ratione declararunt Philosophi, quod in
principio sit summum venenum, & in fine perfecta medicina. —

Nunc igitur in fine hujus tractatus te docebo, quomodo converti
debeat Saturnus in Salem, sine calcinatione ignis, prouti istud ma-
gisterium requirit. Nota etiam, quod hoc menstruum a Philoso-
phia appellatur Senex cum habitu Criseo, qui devorat suos fi-
lios. Venimus ad declarationem reliquarum sequentium aqua-
rum, menstrualium, id est, quidnam sit aqua mercurialis, Leo
viridis, vitriolum naturae, electrum naturae, materia uni-
versalis, primum extremum, & in fine illud Chaos germinans
in suo genere. Scias, quod sint duae aquae mercuriales, una
facta per artificiosam solutionem ipsiusmet Mercurii vulgi,
& alia, quam nobis ipsa mater natura in visceribus terrae
prorripit, prouti infra intelliges: prima non seroit, nisi ad
opera particularia, sive tincturas, quae non ^{ha}beat multipli-
cationem, & minus fermentum, & non amplectuntur in pro-
jectione sua, nisi certam praecipuam quantitatem. Ratio au-
tem est ista, quia intrat in principis talis compositionis,
sive solutionis, aliquid de nostro Lapide, quod in fine no-
stri lapidis totaliter elementati tibi debet servire ad
dandam animam ingressivam, & multiplicativam, post-
quam in unione per debitam & necessariam destructionem
nostrae primae materiae ipsa aqua Mercurialis, quae debet
esse quatuor partibus plus aliis menstruis in reiteratione

Distillationis major pars ejus conjungitur cum nostro lapide simul, aut terram impalpabili inspissatam, oleosam, & remanet hoc modo medicina impraegnata, & abundanter saturata ex partibus mercurialibus, quae non potest cum sit a principio suffocata, & onerata aquam cum multa farinam, recipere ulterius rem allevationem aut incrementum, nihilominus in quantum se extendit eorum virtus, similes medicinae finitae, & determinatae habent aliquid, quod est sub ingressu barbariarum nostri Elixiri, & magnae medicinae universalis, prouti originalis liber te docuit, quemodo fiat haec aqua Mercurialis, ubi ultimo tractabitur de sale, menstruo, corrumpente, terra & semine masculino, ac Saturno, ubi etiam de uno & altero claram faciemus mentionem & distinctam. —

Nunc nota & aperi aures, & considera bene cum oculo intellectus illud, quod tibi volo communicare in sequenti capitulo, quod nunquam ullus Philosophus declaravit, & scias, quod reliqua omnia superius specificata nomina, & quae sequuntur post aquam Mercurialem, ubi incipiat verbum Ter videlicet omnia illa sint, & reperiuntur in una sola re unita, id est in saepius dicto Chaos, quod finaliter non est aliud, quam illa gloriosa & unctiosa terra, productrix omnium bonorum & ex hoc infinito thesauro, postquam illud semen, quod in illa seminabis per mirabilem potentiam, universalem generativam, quae illa in se, & per semet ipsam tenet, habet potentiam faciendi germinare, prouti perfecte producit ipsissimum lapidem, nihilominus non utimur dicta terra pro alio, quam ad extrahendum Terminus cum artificioso Magisterio, & suam aquositatem, unctuositatem, & primum suum ens, quia si vellemus ea uti ad compositionem Lapidis, illa sola, sine ultimo suo perfectionato & maturo fructu, quia non inveniuntur active in illo suo primo esse, visibiliter & corporaliter conjuncta quatuor elementa, prouti antea, ter in hoc tractatu tibi sufficienter recensui, & tali modo

non sufflueret *una*, & plures vitae hominis ad terminandum opus,
propterea saluado prouti dicit nobis seruit pro debito, & necessa-
rio medio suum principium; nota primum extremum, & ad finem,
cum in breviori tempore operis nostri perfectum finem, nota ulti-
mum extremum, quae res non appellatur alio nomine a nostris, quam
Mercurius, & Sulphur, hic liquor est primum Ens, extractum ex
virtuosa, & unctiosa terra, quae rumpit aspa, frangit, dividit, sol-
vit, & solutum resoluit, omnia corpora Metallica sic cruda, im-
perfecta & indigesta, reducendo illa in illorum primam materiam,
ex qua originem habuerunt ista, & secunda aqua Mercurialis Phi-
losophica tam occulta & reservata ab omnibus. Gestat ut tibi
declarem, ubi inveniatur haec benedicta terra, quae sit minus,
aut plus perfecta, & quomodo procedi debeat in hoc mirabili Ar-
cano Naturae, & reuera cum reverenti tremore animi admira-
ri debet, divina potentia ipsi a summo Motore concessa, qui
sit. laudatus in saeculum saeculi Amen. —

Quare est notandum, quod perfecta terra, quae tibi debes accipi
debeat ex minera, quae producit finem salem, & quo proximior
fuerit semini ^{coelo} ~~terrae~~, id est, ubi videntur grana auri, sed dura
& sparsa ^{supra} ~~terra~~ ^{supra} ~~terra~~, terram aut arenam mineralem, illa est mag-
is perfecta, quia & reliqua terra nigrior, ponderosior, limo-
sior & unctiosior, & sufficit illa, quae inveniatur, ubi non est
Mercurius vivus, cum non sit matura ad congelandum & fi-
xandum non valet. — Adjunge te igitur partibus perfectiori-
bus & fixioribus. & modo, quomodo extrahatur Aquositas & uncti-
ositas reducendo illa in suum primum Ens, quae est aqua nostra
Mercurialis Philosophica Regularis, & gubernate, prout se-
quitur. Statim quando colligis totam gloriosam terram, ante
quam eam transportes in apertum aërem foras, claude illam
in ipso loco, in vase vitreo, bene sigillato, & ocluso Orificio
ejus cera hispanica, hoc modo eam poteris transportare, quo

valueris, quia sic inclusa non poterit imprægnari aëre, aut hu-
miditate aliena, & non poterit exhalare ejus spiritus, minus
ejus humidum, & unctuositas radicalis desiccari, & sequere de-
inde extractionem, prouti hic inferius tibi declarabitur.

Nota duobus modis fit extractio: primus modus est,
ut claudas hanc terram in una Retorta, cum suo recipien-
te bene clauso, & cum suavi igne cinerum facies transire
hoc, quod transire potest, & transibit aqua, & superius na-
turalis unctuositas, cujus aequositate postea abstrahere
cum lenta phlegmatione, ut partes unctuosae, in quibus
consistit dicta mirabilis potentia, remaneant sine phleg-
mate, & aduertentia, & salva illam, sicuti rem pretiosissi-
simam, in vase vitreo bene clauso. —

Nota, si vis reducere tuum extractum, & distillatum pri-
mum Ens poteris facere, & plus vivificabitur, quam vis, si
eam seceris cum supra dicto phlegmate, & aduertentia;
Ego tamen non inveni hanc necessariam reiterationem. —

Nota secundum modum, curabis tibi fieri vas ex vitreo fino,
id est Chrystallo Veneto in forma pignatae, quam lutabis bo-
no luto sapientiae, & lutum sit crassum uno digito, & ut me-
lius resistat violentiae ignis, & quando fuerit bene siccatum,
accommoda illum supra fornacem carbonum, & da illi tan-
tum ignem, ut quasi ignescat superius Orificium vasis,
accommoda desuper unam Campanam vitream, cujus Cy-
rus sit profundus ad latitudinem unius digiti, ad modum
naturalem, quomodo fit oleum Sulphuris, & quando totum
erit accommodatum, tunc cum uno cochleari projicies de
tua gloriosa terra in vas suppositum, & subito edope-
rias illud cum Campana, quia cum dicta terra tota sit,

Sulphur, & Mercurius, salit spiritus suus in Campanam,
& sic paulatim successe plures intro projiciendo novam
terram, colligas illam quantitatem, quam desideras, & hoc mo-
do procedendo habebis minorem defatigationem separandi

(Cūditatem) ab unctuositate, quia dum salit, superfluum hu-
midum, desiccatur & deglutit ipsum aërem. Et hoc est verax
nostrum menstruum, per curiale, per medium cuius potentiae
reduces tuum aurum calcinatum, sive foliatum cum om-
ni modico calore naturali, & in brevissimo spatio temporis
in componendo alia menstrua suum primum Ens sine
defatigatione & consumptione temporis in componendo
alia menstrua supra specificata, & haec est abbreviatio
compositionis nostri magni Eliair, sive medicinae uni-
versalis, & poteris absolvere totum opus clausum, quod
est in tuo Mercurio Philosophico in ovo, aut faggio,
eo intra tempus trium mensium. —

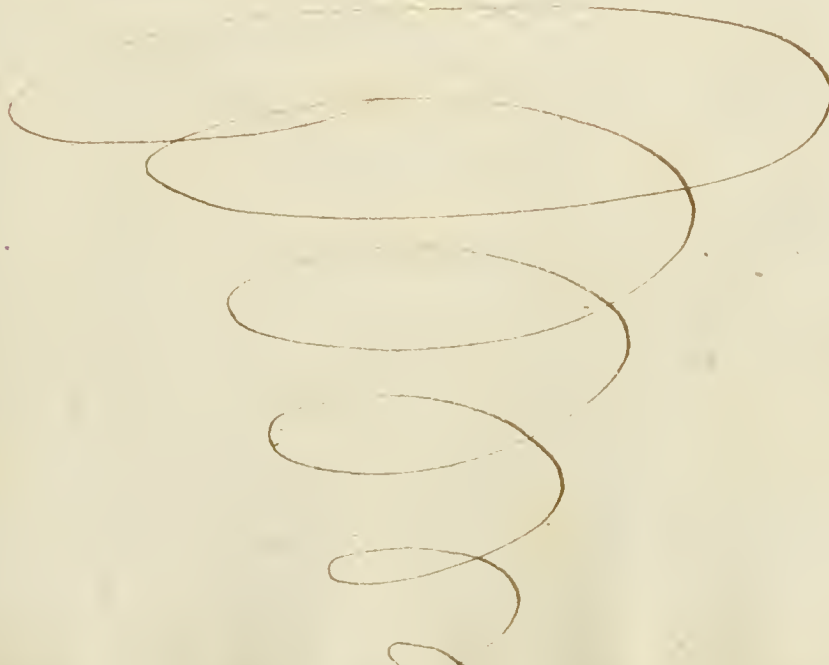
Nota, in antecedentibus capitulis feci mentionem, quod in
fine huius tractatus tibi monstraturus sim duos alios mo-
dos reuendi seu tartarizandi tuum spiritum divinum,
aut aquam ardentem, ut absque defatigatione, quam
haberes in subtilizando tuo sale tartari cum aëto distil-
lato, prout tibi antea declaravi, & erit magis perfectus,
modo sequenti, & hoc vult referre. Nota in primo libro,
aut luminario originali, quae cum his verbis formalibus
dicit, quod debeas accipere tartarum, aut saltem, & ipsum
vinum vermiglium, ex quo fecisti tuam aquam ardentem,
& debeas intelligere sequenti modo, id est de facibus, quae
remanserunt in fundo ipsiusmet vini vermiglii, quae in
fine remanebunt, prout materia crassa in fundo vasis,
illas facies debes exsiccare, & calcinare, prout dictum
est de altero Tartaro usque ad suam perfectam albedi-
nem, & postea salvere in aqua, dephlegmando illam & re-
ducendo in oleum, et in fine in salem desiccando eo ipso
modo, quo fecisti de altero tartaro, & hoc sine talibus sub-
tilationibus unitur, & transit cum spiritu, cum sit de ipsissi-
ma sua natura, & intellige me bene, si habes iudicium, quia
est magna differentia illius materiae liquidae, quae potest dici

tinctura permanens in vino ab una re; quae est reducta in cor,
pus, sine formam lapidis, & hoc sufficit. Dixi etiam, quod ve-
tim te facere caputem illius, quod nulli referre. Haimundus
Cullius loquendo de acuitione sui caeli, sive spiritus Divini
per medium salis armonia ~~est~~ nostri, appellando illam
aquam foetentem, propter quod non opus est, ut dicam
tibi aliud, cum tibi jam aperte patefecerim, quod hic

* Sal fiat ex stercore & urina corporis humani, solum
super est, ut tibi dicam modum, quomodo praeparetur. —
Accipies igitur de illo stercore arido & sicco, quod multo
tempore jacuit sub caelo aperto, & implebis unam scatel-
lam cooperiendo illam cum suo cooperculo bene lutato, &
cum luto sapientiae clauso, & mittes omnia ad fornacem
figulinam, aut calus ad calcinandum, usquedum
fiat albidissimum, quod postea macinabis, contundes, teres,
& in parte servabis. Habeas postea urinam sani homi-
nis claram, & pro cautela duabus aut tribus vicibus per
cartam bibulam filtratam, accipe tuam calcem sterco-
ris, pone illam in urinale vitreum, & infunde desuper
tantum de urina, ut remaneat calx cooperta, ad mi-
nus ad unam bonam spitamam, pone illam in furnum
cinerum, eum suavissimo igne Digestionis & ex-
tractionis per unam diem naturalem, postea sine illam
supra ^{ipsam} furnum frigefieri, & dum frigida fuerit, decanta Uri-
nam, & si casualiter transierit aliquid turbulentum, filtra
illud de novo, ut supra, ut remaneat clarissima; habeas
postmodum minus urinale cum suo pileo & recipiente,
& impone dictam urinam imbibitam & impruognatam
ex sale stercoreis humani, & cum alembico supra fornacem
cinerum cum suavi igne distillabis mediantem dictae
tae urinae in circa, & postea amove pileum, & cum vase

aperto continuabis ignem tam diu, donec evaporet tota hu-
miditas urinae. Videbis in hac evaporatione mirabilem
varietatem multorum colorum, & in fine invenies tuum sal-
tem albissimum, acutissimum & summi factoris in fundo
Urinalis, sicca illum in vase vitreo, quia iste ^{est} proster sal
Armoniacus; nota jam, quia cum hoc sale acies tuum
spiritum Divinum, & scias, quod sine omni manipula-
tione & subtilatione subito penetret, & se spiritualiter uni-
at cum aqua ardente, & sic cum una sola reiteratio-
ne Alembici post unionem salis cum spiritu habebis tu-
um menstruum pro debita solutione nostri Lapidis in
summa perfectione, & haec est aqua, seu menstruum
factens, & gubernate in omnibus ipsissimo modo, quo
fit menstruum vegetabile. Gestat, ut tibi declarem

& cum hoc finis, laudando & gratias agendo
Divinae suae gratiae, quod potuerim producere ad fi-
nem hoc reale luminare hujus divinae operationis.
Ora Deum pro me, & illi redde debitum tributum, sicuti te
ad moneo, & exhortor ex ipsissimis meis tractatibus
& hoc totum ad honorem & gloriam Sanctissi-
mae Trinitatis, & beatissimae virginis
Mariae, Amen. —

(c)
Sequitur compositio Aquae
Divinae Occultae, & Secreti Se-
cretorum.

Scias igitur, quod materia propria extrahitur ab illa re, quam
Ravennatus, ut dixi in mea epistola, nominat "nigrum, ni-
grius nigro", & aliud non est, quam aqua nostra vitiosa,
a vino potenti orta, & est illa, ut dicit Hermes, quae
extrahitur ex cavernis occultis minerarum; & dico fra-
tres, quod ista aqua a viro dicitur imperfecta sine
conjunctione sui fratris, sed per conjunctionem efficitur
permanens & perseverans in igne & tunc est natrix,
stipes & fundamentum, fermentum boni odoris, compositum
nostrum, aqua serenans, aqua vegetabilis, ignis balnei
Mariae, primum sperma metallorum, Chaos universale,
genus Hermaphroditum, virgo concipiens, Caledonia no-
stra, & lunaria major, & e per alia nomina infini-
ta a Philosophis nominata, quoniam tantum de ea
nomina multiplicaverunt, quae de re omnes operatores
hujus artis in errorem incidunt, de quibus tamen nul-
lus expertus in arte errat, sed semper putat, & intelli-
git, unam esse salam rem, sed diverso modo a nobis
nominetur, ideo in turba praecipitur, quod non dimi-
tatur propter nominum pluralitatem, ideo Plato in tur-
ba dicit: juro, quod longo tempore per Philosophorum
libros quaesivi & rogaui Deum, ut rem ipsam doceret,
& eauidem oratione ostendit aquam mundam, quam cog-
novi verum esse Acetum; & quanto magis libros legebam,
tanto plus veritas illustrata fuit hujus rei, quae est aqua

benedicta & magistra artis in Capitulo 54 testatur di-
cens: est autem secretum artis scire aquam coelestem, &
gloriosam, quae corpus vertit in spiritum, de qua superius
locuti sumus.

Restat, ut tibi declarem, quomodo fiat & componatur men-
struum corrumpens Saturni, prouti antea dixi, quod in
fine hujus tractatus ejus te velim facere capacem.
Accipe igitur v. q. tres sextarios vini cossi perfectissi-
simi mosti, misce illud cum medio sextario aceti ac-
tissimi nostri distillati & perfecte spumati, & adjuunge illi
& uncias nostri antecedentis Salis Armaniaci, funde
deinde hanc compositionem in unum vasculum a lembo
di faenza, habeo postea laminas Saturni puri sine odo-
re stanni, aut alterius metalli, & dictae laminae sint cras-
sae ad medietatem tergi vultri aut chartae foliorum ac,
comodando supra vasculum aliquot tignella, ut possint
manere suspensae laminae Saturni tribus digitis supra
dictam compositionem. cooperias vas cum uno altero
vase, & permitte illud stare in loco aperto, in quem
de nocte serenitas & de die sol mordere potest, & om-
nibus s. aut 6. diebus inuenies supra tuas laminas
albissimum Salem, & quasi nive aut farina cooperias,
leva & collige subtiliter, quantum potes cum una
penna de hoc Sale, & serva illud in balneo vitreo,
reponere dictas laminas de novo in locum primum &
accomoda illas priori modo, & sic semper in praedicto
tempore de novo colliges Salem, ut supra scripsi, &
sic continuabis, donec totus Saturnus sit conversus
in Salem, & tu habeas illam quantitatem, quam neces-
sario habere debes. Accipe dictum Salem, & pone

illum in vaseculum bene adaptatum, & clausum per 15
Dies, aut 20. in putrefactionem in fimum equinum, qui
parsim salvetur in aquam, partem autem non solutam
pane in Retortam cum suo recipiente, & cum suavi igne
ne distilla, quod potest distillari, postea reafunde distilla-
tum supra illas partes, quae remanserunt, insolutae in
Retortâ, & reitera tot vicibus. Dicitur processum, do-
nec totum transeat in aquam, & hoc est Menstruum cor-
rumpens, cum quo poteris facere solutionem tuae terrae
aureae, sicut cum reliquis praedictis Menstruis, & scias,
quando totus Sal erit solutus in aquam in Retorta
cum praedictis reiterationibus, poteris redire ad conge-
landam dictam aquam adhuc una vice in terram al-
bissimam & mundissimam, id est pellendo & repellendo
tot vicibus per praedictum alembicum, donec de novo
condensetur, & haec terra appellatur a nobis semen
masculinum, & poteris aevare tuum spiritum, sive
tuam Essentiam Divinam. Quinamvis Sullii ipsissi-
mo modo, sicuti cum Sale Tartari, aut Sale Armoni-
aco nostro per debitam solutionem nostri Lapidis &
procedere in omnibus, prouti jam es informatus.

Finis coronat opus.

